

Plymouth, Pa., 13 Liepos.

Vienas vokiszkas dienrasztis, iszeinantis Philadelphijoje, padavė nepersenei apraszymą, koku budu sąnariai senatoriszkio komiteto, užsiimanti peržiurėjimu tarifo biliaus, darbūjasi apie uždėjimą muitų ant įvežamų szicziop tavorų, arba apie „protekciją“.

Amerikoniszkai pabirkantai visokių medžio iszdarbių padavė, mat, paminėtam komitetui pasiskundimą, kad jie negali iszlaikyti konkurenciją su Kanados pabirkantais medžio iszdarbių, ir dėlto szaukėsi kad jie butu protegavcti prieszanūs. Praneszus apie tai senatui tapė pasiūstas valstijms szefas statistiszkio biuro dasiziot apie kasztą medžio produkcijos Kanadoje ir Suvienytose Valstijose.

Prie szio pasirodė, kad darbinjikai dirbanti prie medžio pabirkų Suvienytose Valst. gauna ant dienos \$1,71, o Kanadoje dirbanti \$1,41. Kada arcziau prie to prisiziurėjo, pasirodė, kad iszpjovimas 1,000 pėdų medžio Suv. Valst. kasztėje 91 c., o Kanadoje \$1,43. Skirtumą szj statistiszkas biuras pamatė geresnėse maszino-se Suv. Valst., ir dėl to, girdi, galima per tą patį laiką daugiau padaryt.

Bet žiurėkim toliau. Juk kas czion pasakyta apie medžio iszdarbytę, tą pat galima prilygint ir prie kitų szakų pramonės. Patėmyta, kad ir iszdarbytėje bovelnos yra tas pat. Abelnai imant mokestis amerikoniszkio darbinjiko yra augsztesnė už kitų szalių darbinjiku; vienok palyginus su daugumu iszdarbio, mokestis ta yra žemesnė negu užrubežėje. Ir kaltę to negalima visad suversti ant sprando geresnių amerikoniszkų maszinų. Juk, ant paveikslo, yra patėmyta, kad amerikoniszkas murininkas per dieną daugiau atlieka darbo, t. y. daugiau iszmurina,

negu kitų szalių murininkas – o tai yra ne maszinos, bet rankų darbas.

Isz viso to gana aiszku, kad jei amerikoniszkas darbininkas gauna daugiau už darbą, tai ne dėl ko kitko, tiktai kad daugiau darbo atlieka. Pagal tai turėu but ir muitai arba užtarimo tarifas surengtas, bet ne taip, kaip pabirkantai perstato ir nori, kad pagal jų norą but viskas iszdūta. Ir kaip ilgai pabirkantai visokių szalių varys tarp savės konkurenciją su visokiais iszdarbiais, taip ilgai laikysis augsztesnės ar žemesnės multos arba tarifas „protekcijos“. Muitai, mat, yra uždedami dėl sulyginimo kaszto produkcijos visokių szalių vieno ir to paties artikulo iszdarbytės. Vienok tą skirtumą vertėtu isz teisingos pusės pamatyt, o kas yra ne sunku, kaip virszui matėm, ir po tam uždėti multus dėl sulyginimo to kaszto, tada bus teisinga „protekcija“. Bet sziaūdien da iszdavėjam tokios „protekcijos“ tas nerupi, nes isz dalies jie patys yra pabirkantai ar valdonai tokių iszdarbių, arba jei ir ne, tai labai greitai pasilenke ant meldimo kitų pabirkantų, kuriems darbinjikai ir darbinjiskzka syla suvis neapeina. O kad tai isztikro yra, tai labai gerai galime persitikrėti prisiziurėje ant darbinjiskzkų straiku, kurius darbinjikai kele, negalėdami ant ilgiau kėsti nežmoniszką jų skriaudimą per darbdavius. Juk darbdaviai niekad nenor sūtikt ant darbinjiku pareikalavimo ir kad priversti darbinjikus nutilt ir senąją skriaudą pripazint už teisingą, sutrauke ant jų galvos ramintojus – miliciją ir szauodo tartum gyvulius, teisybės jieszkanczius darbinjikus. Ir tai ne kur vienur tokius atsitikimus matome, bet veik prie kožno straiko. Juk ir sziaūdien tas pats darbas matoma. Juk ir dabar, pakilus straikui

anglekasių (mainerių), savininkai kasyklų sutraukė ant galvos darbinjiku miliciją, kuri tyko su szautuvėm ir durtuvais mažiausio isz szalies straičkūjanczių pasiprieszinimo jų darbdaviam, kad ant vietos tokį užszauti, nudurti.

„Kardas“ 27 num. raszo sztai, kad ir protestoniszka kuningija rengesi stabdyti darbinjiku susipratimą ir dėl to Evangeliszkas Alliansas iszsiuntė vieną protestoniszką kuningą, kad isztirtų apie darbus darbinjiku anglekasyklų distriktūse. Po apsilankymo to ir dasizinojimo, kad susipratimas darbinjiku sieke vis toliau ir nei mažiausios, su laiku, skriaudos gal nedaleisti savdaryti, – iszleidinės tas Evangeliszkas Alliansas tam tikras knjgas, kurios stabdys susipratimą darbinjiku, įkalbant jiems paklusnumą visokiems valdinjкам, apsiszaukusiem su savo galybe priesz darbinjikus. Visiems mat isznaudotojams darbinjiskzkos sylos rupi, kad jie nesusiprastų ir nesumažintų visokių reikalautojų jų naudodos norų.

— Pereitam numeryje buvom praneszė, kad visi, o ypacz Pensylvanijos Valstijos, pasirupintų iszsiimti ukėsystės popieras; ir jei pilnų ne gal, tai nors pirmutines, kad iszsiimtų. Pasirodo dabar, kad taksus turės mokėt ir tie kurie da ne tur pilnų popierų, tai yra kurie ne yra da pilni ukėsaiszios szalies. Reike mislyt, kad ta tiesa negalės ilgai tverti, nes kaip matoma labai neteisinga ir sykiu neiszmintingai iszdūta. Juk ar gi galima kaltinti tą, kuris atėjo per senas sziczion ir da neiszbuvo gana laiko, kad but galėjęs pastot pilnu ukėsu? Sziaip ar taip, bet visgi butinai reike iszsiimti nors pirmutines uk. popieras, jeigu pilnų negalima gaut, nes su laiku gal kokia teisingesnė tiesa but iszdūta ir sykiu gal

but pasunkytas gavimas ukėsystės popierų. O tada jau bus per vėlu aimanūti.

Isz Lietuvos.

Isz Suvalkų rėdybos.

— Plokszciai. Seniaus, gal bus koki asztūni metai atgal, Plokszczių bažnyczioje negirdėt buvo, kad vargamistra lietuviszakai ką užgiedotų, o vis tikt lenkiszakai. Sziaūdien szie eilė persikeitė ir vieton lenkiszko – girdima lietuviszakai giedant. Grynai lietuviszakai gieda ne tikt vargamistra, bet ir bažnytiniai giesminjikai, ir jau negirdėt nei „Szventas Dieve, Szventas macnus, Szventas nesmertelnas“, bet „Szventas Dieve, Szventas stiprus, Szventas ne marus“. Ir tai ne kas kitas sziaū atmainą įvedė, tikt susipratimo laikas, ir pamatimo kas lietuviszkoje kalboje yra svetimo. Daugel atsimainius ir pati žmonių kalba: – jau labai menkai maiszomi svetimtautiszkai barbarizmai. Isz sziozkios atmainos tikt džiaugtis reike.

14 d. pereito (birzelio) mensesio Plokszcziūse buvo rinkimai sūlinjku (lovinjku). Ant rinkimų pribuvo ir pavieto vyriausybė: naczelnjkas su komisorium. Rinkimai atsibuvo, kaip ir visad, pagal norą naczelnjko ir vaito, kurie jau ankscziau yra papirkti per tą kuris nori but aprinktu ant sūlinjko. Tai gi vaitas iszėjęs sykiu su naczelnjku ir komisorium atsisuko į susirinkusius valsczionis ir užklausė, kurį iszrinkns ant sūlinjko isz szijų: Stepaitis, Milcziauckas ir Puskunjgis? Stepaitis jau buvo papirkęs keletą ir isz paczių ukinjku ir dėlto nespėjo vaitas isztarti jo pravardę, kaip tie suriko, kad jį renka. Kiti ukinjikai šo nenorėjo ir tyla sav stovėjo. Matydamas tai naczelnjkas, paliepė tiems, kurie už Stepaitį balsūje pereiti į kitą pusę. Vienu urmu su-

judo jo (Stepaiczio) szalinįkai minioje ir ne tikt patis perėjo į kitą pusę, bet ir kitus ukinįkus persitraukė. Ir tokiu budu Stepaitis likosi iszrinktas.

Toliaus naczelinįkas paliepė iszsirinkti jo (sūlinįko) pagelbinįką, ir ne isz kitų ukinįkų bet tik ar Milcziaucką ar Puskunįgi. Ukinįkai ir dabar ant paliepimo naczelinįko grudosi visi sykiu į kitą pusę, rinkdami tą, kurį naczelinįkas norėjo.

Kad nepasirodyt aiszkiai, jog jis yra papirktas, liepė atnešti isz rasztinyczios dvi uzdarytas škrayneles ir mesti į vieną baltas, o į kitą įdus pilkutes (boliukes), paaiszkindamas, kad įdus mestu už Milcziaucką, o baltas už Puskunįgi. Bet ir czion ukinįkų daugumas nenorėjo pasirodyt prieszingais naczelinįkui ir daugumas metė už Milcziaucką.

Taip ir pasibaigė visi rinkimai.

— Oras labai puikus, vasara nekarszta. Rugei, kviečiai ir vasarojas, kaip isz pie no plauke. Pavasaris buvo labai ankstybas, todėl daugumas ukinįkų jau paszienavę, bet szieno, isz prieszasties užėjusių lytų, da nesuvežė. Kurie aukszcziau szienavo, jau tų szienas net ir papuvo, ir tie praszo Dievo pagados. Kurie da neszienavo, — tie meldze lytaus, nes vasarojas to reikalauje. Prie sziokių prieszingų dviejų meldimų isztikro Dievas negal iszmanyti, kuriem į tikt.

Latras.

— *Vilnius.* Pas mus szimet darbinįkai daug rupesties daro policijai. Jau isz vakaro priesz 1 dieną gegužės, kurią dieną darbinįkai savo szventę laiko, pasirodė daugelyje vietų iszkabinti socialistiszki atsiszaukimai į darbinįkus, lenkiszkoj kalboje daugiausiai. Policijai daug triuso buvo nuplėsinti visus tūs lapus.

Paskui vėl užmuszimas ap-

mokamo zandarų sznipuko Ra falkos, danesziko ant darbinįkų. Jį rado isz ryto negyvą ant ulyczios su pervertu szonu. Tai padarė didelį nusi-minimą zandarų ir policijos tarpe. Jie mato jau, kad ne labai galės taip bepavojingai varyti savo szuniszkus darbus, kad ir jūs gali pasiekti atmo-nijimo sztylėtas.

Bet ne tik pas mus sznipukams jau galą daro. Isz Var szavos pareina žinia, kad ne senei tenai ir-gi rado vieną žinomą sznipuką su perdurtu pilvu. Minske taipos-gi sznipukui ir daneszikui tulam veidą ir akis szilvasariu (vitrijo-lu) iszszutino ir paženkli no vargszą ant viso gyvaszio.

Vilniaus valdžia jau nežino ką daryt su darbinįkų judėjimu. Gubernatorius, girdėt, net pagrasinęs zydu darbinįkams, kad sukelsias prieszais jūs krikszczionis, jeigu neap-simalszys. Mat per szius ir pereitus metus mus mieste dar binįkai labai ėmė brusdėti, vienytis į kūpas, daryti strai-kus, neklausyti policijos prisakymų. Užgintos knjigos, tarp kokių yra ir lietuviszkos, plys-te plinta tarp darbinįkų rody-damos teisybę ir nuskriaudi-mą jų per svetimrandžius ir valdžią.

Szventaragis.

(isz „Ukinįko“.)

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

Du kariszki laivai Suvien. Valst. „San Francisco“ ir „Raleigh“ iszplaukė isz Smir nos, nū Mazosios Asijos, į Ma rokko, Aprikoje. Mat jena-roliszkas konsulis Suv. Valst. užsiminė sykį Sultonui Marokko, kad amerikoniai czion ap-sigyvenę butu taip-pat kaip ir kiti užtarti per vietines valdžes ir vedime kokių reikalų ne but isz tų pusės jokios periszkad os. Bet sultonas tą užsiminimą rado už menkai vertės turintį; tada paliepta buvo laivam nu-

plaukti tenai ir parodyti tūm, kad užsiminimas konsulio Suv. Valst. yra ne ant vėjo paleis-tas. Sultonas, tai pajutęs, tu-rės iszpildyti tai, kas buvo jam praneszta.

— Dieną 7 szio mėnesio Senatas priėmė tarifo bilių 38 balsais priesz 28. Bilijus tapė ir vėl sugražintas Stubai, nes Senatas padarė nekurias per-mainas jame ir pridėjo suvirsz 870 pataisų, kurių Stuba da nebuvo užtvirtinus.

Kuba. Keletas kubiečių vadų su savais kareiviais trau-ke į provinciją Matanzas, kur, kaip jau pereitą sykį buvo mi-nėta, rengema sutraukti dau-giau kariszkos sylos ir uždūti czion ispanam mirtiną smugį. Jenar. Weyleris, kuris savo ypatoj ketina stoti į szį muszį, yra dabar prov. Sancti Spiri-tus. Užstojęs lytingas laikas trukdo jam pasiskubint su sa-vais kareiviais į prov. Matan-zas. Isz pradžios jis gana drą-sei sakėsi, kad stosės į muszą su jen. Gomezo pajiega su-traukta prov. Matanzas, bet dabar ta drąsa, sykiu kaip jau cziasi arcziau tos vietos, pūla, ir pateisinimui savo baimės isz-rauda per mažai turįs karisz-kos pajiegos, todėl neperstoje szaukęsi pagalbos isz Ispanijos kaip kareiviais, taip lygei ir pinigais. Tie visi szauksmai ir nemokėjimas pasinaudoti isz prisiųstos jam pagalbos taip daug nubodo Ispanijos randui, kad nutarė jį atszaukti nū sa-los Kubos. Kas į jo vietą bus paskirtas da nežine tikrai.

Prancuzija ir Rosija. Stu-boje deputūtųjų ministras už-rubežinių reikalų, p. Hanotaux pareikalavo kredito, kad už-dengti kasztus kelionės prezid. Faure į Rosiją. P. Hanotaux prie szio perskaitė laiszką Ro-sijos caro, kureme tasai isz-reiszke didelį džiaugsmą, kad turės laimę sulaukti prezidentą Prancuzijos. Stuba szį reika-

lą padavė dėl perziurėjimo ko-misijai budzeto. Szioji pripa-zino tą už reikalingą ir perdavė atgal Stubai deputūtųjų už-tvirtinti tokį kreditą. Socia-listai deputūtieji smarkei tam prieszinosi, jie sakė, kad pran-cuziszka republika yra uždėta ne dėl to, kad garbinti tironis ir ant to garbinimo dėti kasztus, bet tegul tie pinigai bus sunaudoti ant pagalbėjimo vargūlių Prancuzijos gyvento-jų. Bet kiti sanariai Stubos o labiausiai prezidentas deputū-tųjų p. Brissen atsiliepė, kad suvis neiszmintingai but pada-ryta, jeigu numesti pinigus ant pagalbėjimo kokių ten menkų sutvėrimų, atsakius užpraszi-mui tokio didelio valdono kaip caras Rosijos. Ir tokiu budu neziurint ant prieszinimosi so-cialistų Stuba 447 balsais priesz 29 užgyrė paskyrimą kredito, ant garbinimo tirono.

Na ir pamislikim, ar gal but laiminga tauta tokioj valstioj, kur valdininkai, laižydami pė-das tironų, aikvoje gyventojų gerą, neklausydami isz jų szalies kelemo protesto?

Italija. Kaip jau žinoma, kad nekuris Pietro Acciarito norėjo nužudyti Italijos kara-lių Humbertą ir tūjaus tapė jisai suimtas. Dabar suėmė da kitus asztūnis neva anarkis-tus, kurie buk esą įsimaiszė į tokį pasikėsimą. Patsai Accia-rito yra da ne metūse ir delto jį nesudijo ant myrio, bet tikt ant viso amžiaus į kalėjimą.

Turkija ir Graikija. Su-virsz 2000 turkų ir albanie-čių anos savaitės subatą užpū-lė ant miestelio Kalabake, zie-minėje dalyje Tessalijos, ir nors gyventojai gana narsei gynėsi, paėmė jį ir sudegino. Vienus gyventojus paėmė į nelaisvę, kitus užmuszė, o kiti iszbėgo isz miesto. Europisz-kos vieszpatystės smarkei su-judo isz tos prieszasties ir per savo ambasadorius davė įsaky-

mą, kad pasakytu Turkijai, jeigu ji greit nepadarys sandarą su Graikija, tai užrubežinė laivinė esanti ant turkiskų vandens pradės savo darbą, kad parodyti Turkijai, jog jų reikalavimai ne yra ant tuszczio skelbemi.

Užrubežinės vieszpatystės dabar suėjo į didesnę sutartį negu iki sziol, ir prisidėjo prie kitų taipgi ir Anglija. Ką atsakys sultonas ant tokio užrubežinių vieszpatysečių užsiminimo, pamatysim vėliau.

Rosija. Diena nū dienos Rosija lauke, kad Turkija kaip nors ją užkabintų ir dūtu priežastį pasiūsti savo karieszką sylą prieš turkus. Iki sziol Rosijai vienas sunkumas vis stovėjo akise, kad kartais Anglija ir vėl, kaip tai buvo praėjusio karė su Turkija, nestotų už Turkiją. Dabar szilogą jau nuslinko, nes Anglija stacziai iszsireiszkė, kad ir ji pritare kitom vieszpatystėm kožną sykį, kad syla priversti Turkiją pasilenkti ant jų noro.

Jeigu sultonas vis vilkins laiką padarimo pakajaus, tai gal dar pakilti karė su Rosija.

Dalis darbu.

— Columbus, O., 8 Liepos. Vyriansioje kvatieroje Susidraugavimo darbinjū anglijū kastynių atlaikyta žinias, kad iki to laiko pakėlė jau straiką iszviso 130,000 mainierių. Vienok tikimasi, kad ir kitus bus galima patraukti prie straiko.

Gubernatoriai trijų didžiausių anglinių Valstijų atsizaukė, kad jie nor buti sudziomis tarp darbdavių ir darbinjū, kad straikas keliu pakajaus pasibaigtų. Bet ar pasiseks tas padaryt, sunku ispėt, nes darbdaviai nelabai nor pasi lenkti ant noro darbinjū ir nekurie isz jų apstatė savo kasyklas milicija, kad straikieriai kokios blėdies nepadarytu.

Isz Amerikos.

Dar apie slaptiną žmogžudystę.

Patsai kaltinikas užmuszėjystės Vilimo Goldensuppo yra Martinas Thorn, kuris tapė suimtas 6 d. Liepos per asztūnis detektivus prie susikryzevojimo West 125 ulyczios ir 8 Avenue. Patsai Thorn ginasi, kad jis nieko nežinas apie tą žudystę, bet jo draugas Jonas Gartha, barzdaskutis, sako, kad Thorn'as jam pasakojęs apie tą žudystę, ir prisipažino, kad jis yra Goldensuppo užmuszėjum. Jis Goldensuppo haisei neužkentė dėl to, kad tasai turėjo artimą susineszimą su Nackiene, į kurę Thorn'as buvo įsimylėjęs. Nackienė buvo pasimetus su savo vyru ir gyvenimą turėjo suvis atskyrum.

Kad nužudyti Goldensuppą Thorn'as nuviliojo jį į tulus namus, kur ir užmuszė. Goldensuppas atvažėjo czion sykiu su Nackiene, kuri jau ankszečiau buvo sutarus su Thorn'u kaip ką padaryt. Thorn'as pirmiau szovė į Goldensuppą ir taip gerai pataikė, kad tas ant vietos krito. Po szio jis liepė Nackienei praszalint isz to namo ant kelių adynų, o patsai ėmėsi pjaustytkuną Goldensuppo, kad paslėpti geriau savo baisų darbą. Pribuvus ir vėl Nackienei ant paskirtos adynos, paėmė supjaustytą į dalis kuną Goldensuppo ir vaziūdami atgal laivu įmetė kuną Goldensuppo į vandenį.

B a i s u s k a r s z c z i a i .

Isz Chicago, Ill., Cincinnati, O., Louisville, Ky., ir kitur pranesza, kad isz priežasties buvusių sziomis dienomis karszečių daugelis žmonių numirė. Nekuriose vietose, o ypacz kur didesniūse miestūse, karsztis siekė iki 110 laipsnių Biednesni žmonės, kur didesniūse miestūse, neturėjo kur pasislėpti nū baisaus karszečio

ir vieni pūlė ant ulyczijų apšlobę, kiti krito negyvi. Vėžimai su ledais vazinėjo po ulyczias dieną ir naktį ir gelbėjo silpstantiem nū karszečio.

N a i k i n a n t i v i e s u l a .

Apielinkę Barnum, Minn., 5 d. Liepos aplankė smarki viesula sykiu su lytumu. Upė Moose Horn, plaukenti czion, iszsiliejo umai isz krantų ir užliejo namus, panaikydama visą gyventojų gerą, kas buvo likę nū baisios viesulos neužgauta. Isz žmonių tiktai du buvo užmuszti. Gelžkelis St. Paul & Duluth paardytas vandenio ant ilgio keletos mylių.

V i s a s z e i m y n a u ž n ū d i n t a .

Isz Indianapolis, Indiana, raszo, kad paviete Brown, tulas tėvas szeimynos, kuris jau trecias mėnū kaip ne gyveno su savo szeimyna, užnūdijo savo paczią ir penkis vaikus. Jis, mat, nors ir negyveno su jais, bet pristatydavo jiems maistą, ir pradzioje szio mėnesio pristatė maistą užnūdijęs (užtrucijęs), per ką visa szeimyna iszmirė umai.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— Waterbury, Conn. Nerečiai pasitaiko iszgirst lietuvius besikalbant angliskai kokiose labiau užeinamose vietose, kur apart jų ir svetimtaucziai yra. Ir jeigu prieini tada prie jų ir užklausi dėlko ne lietuviszka kalbasi, tai labai kaip kuris nenoroms atsako; ir tie atsakimai tankiausia iszeina su baisy nupeikimu ir paniekinimu lietuviszkos kalbos, buk Amerikoje ji suvis netinkant. Toki iszsitarimai yra kvailiszki, ir ne dėl ko kito jie gema, kaip tik dėl kvo kvaילו gėdimosi savo kalbos, kad nepasirodyt prieš svetimtauczius, jog jie yra ne anglai. Toks bet noras paslėpti savo tautiszka paėjimą ne galimas, nes atėjunai o da ypacz suau-

gę, niekad os ne gal gerai iszmokti angliską kalbą, jeigu teoriskai tame nesilavys. O ar daug rasime isz lietuvių tarpo tokių, kurie, kad iszmokti gerai angliską kalbą, eina į mokslaines ir į ne bet kokias, bet, kad gerai suprasti tiesas kalbos ir isztarmės, į augsztesnes? Tankiausia kalbame angliskai tik prisiklausę gyvos kalbos, o kad tokiu budu galima but gerai suprasti angliską kalbą ir jos isztarmę, — tai nēr ką nē kalbēt. Tą gana gerai mes žinom, prisiklausę da Lietuvoje budami, kaip vokiecziai, žydai, lenkai ir k. lietuviszka szneka ir isztare žodzius, iszmokę lietuviszka tiks isz prisiklausymo.

Tas pat, ir ne kitaip, yra ir su lietuviais kalbancziais angliskai.

Ar-gi verta tada pastatyt mums savę ant jųko ir pasirodyt prieš svetimtauczius, kad mes patis savo kalbą niekinam? Na ar-gi ir isztikro tamusų kalba verta tokio paniekinimo? Niekinti lietuviszka kalbą gal tiktai tas, kuris jos suvis nepažysta. Mums gi didelė gėda, jei dėlei kitokios kokios kalbos norime savo iszsizadėti, ir iszmainyti daug vertesnę ant menkai kam tikusios. Didelę vertę mus, lietuviszkos, kalbos pripažysta ne tik lietuviai ją mylinti ir ją gerai pažystanti, bet ir svetimtaucziai, kurie turėjo laimę susipažinti su mus kalba. Ir tai vis žmonės augsztai mokinti ir mokanti pažyt, kas yra gero o kas szlekto.

Ne jieszkokim visų garbintojų lietuviszkosios kalbos, bet tik žvilgterėkim į Lietuvos istoriją, ir pamatysim kaip musų proseniai tą brangią kalbą gūdojo ir kraują ne sykį už ją praliejo kovose su svetimtaucziais, norėjusiais jų paveikti ir jų kalbą iszplėszti. O mes sziądien tą kalbą mimam po kojų ir stojam eilėna neprietelių, su kuriais musų

proseniai kariavo.

Koėni gimdytojai džiaugėsi, kada mato, kad jų vaikai atsigema ir auga tokiais, kaip jie patis yra; bet kaip gi tur skaudėti širdį tiems gimdytojams, kurie mato, kad jų vaikai jaukei iš jų ir viską, kas jiems yra brangu — niekina ir po koju mina! Taip lygei ir mes uždėdam tokius sopulius mūsų tėvam, mūsų proseniam ir mūsų Tėvynei — Lietuvai, kada jos švencžiausią ir brangiausią turtą — kalbą niekina me. Ar gi dėl to mes gimėm ir žindom krutis lietuviskos motinos, kad su laiku paspirti ją, kaip paskuciausį gyvulį?

Gūdokim broliai ir sergėkim savo kalbą nes toji yra šiaudien, tiktai vienatiniu turtu mūsų, kada esame po svetimo valdono ranka.

J. Pruselaitis.

— *Broad Brook, Conn. 8 Liepos.* Mudu, žemiaus pasirasę, budami sąnariais draug. „Tėvynės Mylėtojų“ ir negalėdami cion sutverti kūpą, nutarėva leisti laikrodėlį ant išlozimo, kad nors šziokiu tokiu budu prisidėti prie kitų draugų darbavimosi. Išpardėva ant vietos 55 tikietukus, o iš išsiųstų į Union City, Conn. ant rankų p. J. Griesziaus, į Minersville, Pa. ant rankų p. T. Astramsko, į Plymouth'a, Pa. ant p. J. J. Paukšezio ir į New Britain, Conn., tapė išpardūta 37; išviso tokiu budu pardūta tikietukų 92; koznas po 25 c. — pasidaro \$23. Už laikrodėlį pirkdami užmokėjova \$5. Tai gi da vis šziek tiek lieka, kas bus nusiūsta ant rankų centralizko „T. M. D.“ kasieriaus.

Laikrodėlio loszimas atsibuvo 4 d. szio mėnesio ir išloszė Jūzas Jozavitas, iš Rockwille, Conn., turėjęs 96 num. Dienoje traukimo buvom pasirengę su kalbomis ir parengėm perstatyt gyvus paveikslus Lietuvos padėjimo seniau, po

įtekme lenkų ir dabartiniam laike. Perstatymas atsibuvo p. St. Mazeikos klūne, ant E. Windsor Hill. Žmonių prisirinko 115, su vyrais ir moterimis.

Netikėjom, kad susirinkę taip bjauriai pasielgtu, kaip paskiau pasirodė; nesa né tikt ne galima buvo per jų riksmą ir klyksmą kalbų laikyti, bet ir paveikslų perstatyt negalima buvo gerai, kadangi girtį pradėjo ne tikt žodžiais, bet jau ir darbais rodyti savo suskudusį protą ir kabinėtis prie visko.

Buvom nupirkę da 30 knį guczų, iš sekanczių: Apie Bažnyczios pamatą (6 exemp.); „Ant nakvynės“ (6); „Krumplių Jonas“ (6); „Senį Makricką“ (6) ir „Apie vieną vaitą ir jo rasztiniką“ (6 ex.) ir išdalinom mokantiem skaityt, kurie buvo pirkę tikietus.

Sudėdami szirdingą aczių visiems pirkusiems tikietus, pasilieka su gūdone.

*Mot. J. Damijonaitis,
Mik. Paltanavicius.*

— *Buffalo, N. Y. 7 d. Liepos.* Pereitą seredą buvo cion Sinodas dijecezijos, kokis atbuva kas treczias metas. Pribuvo iš visos dijecezijos daugelis kunigų. Ant tokio Sinodo paprastai esti aprenkami rodinįkai vyskupo (consolers) ir dzeikonai. Ant Sinodo buvo apkalbėta apie visokius reikalus bažnyczios ir kas pasirodė negero — panaikinta.

Koki buvo nutarimai link kitų tautų bažnyczų, to nežinau, bet yra mą zinoma tikt apie nutarimus kas link lenkiskų parapijų ir jų bažnytinų reikalų. Apie tai gana daug buvo sznekėta, o ypacz iš tos priezasties, kad, kaip pasirodė, paskutiniam laike smarkei platinasi tarp lenkų neprigulmingos (nezalėzne) bažnyczios. Tai gi, apsvarsčius, pasirodė, kad augimui viso pikto lenkų parapijose

yra daugelis priezasczių, ir dėl to nutarė kiek sumazinti visą tą. Ir tokiu budu, tarp kitko, nutarė, kad nūg sziol kas metas kožnoje parapijoje tur but padarytas teisingas: praneszimas apie stovį finansų parapijos, kiek skolos, kiek buvo įėjimo, kiek ir koki išdavimai, ir tas deneszimas tur but perdūtas į rankas vyskupo, taip gi tas pat tur but išdrukūta ir perdūta parapijonam.

Toliau ne galima kunigui buti kasierium ir laikyti parapijos pinigų, kaip ir turėt tokius sudėjus bankoje ant savo vardo, bet visoki pinigiskzi reikalai tur but prižiurimi ir vedami per tam tikrą komitetą, o visokis parapijos turtas tur but užrasztytas ant penkių ypatų, t. y. vyskupo, kancleriaus, klebono tos parapijos ir dviejų iš parapijonų atsakanczių savo turtu. Jokiu budu taip gi ne galima imti nors ir mažiausios mokeszies įeinant į bažnyczią, ir ne galima daryti jokių kolektų laike Dievmaldystės.

Padaryta nekurias permainas ir nekuriose bažnytinėse apeigose arba kitos ir suvis panaikinta, kaip ve Keturdeszimtes, Benedikeiję, Novennas ir t. t.

Szios permamos nekuriem iš susirinkusių kunigų rodėsi neteisingos ir bandė tam priezintis, bet vienok ant jų tokio prieszinimosi kiti ne bojo ir viskas tas buvo užtvirtinta. Jeigu kurioje parapijoje tas ne bus pildoma — yra atsakyme klebonas jos, ir pagal jo kaltę tame, bus baustas per vyskupą.

Sziaudien girdziu, kad ir lietuviszkose parapijose ne mažai yra vaidų tarp kunigo ir parapijonų ir daugiausia vis už parapijos turtą. Ar gi ne but gerai, kad ir tas pat but įvesta, kaip virszui minėta? O jei tokio įvedimo nėra, tai dėlko parapijonai ne gal viską gerai surengt? Tikt reike no-

ro ir išzminties. *Pražėris.*

— *Scranton, Pa. 12 Liepos.*

Ant mano trumpo rasztelio „Vienybės“ N. 25, teisinanczio, kad daugelis lietuvių sziaudien negali prigulėti prie „Susivienyjimo“ dėlto, kad toji įrėdnė yra kunigiskza, o ne tautiskza, kaipo atsakymą, randu „Ryte“ perdruką iš „Garso“, kur anų laikraszczių ponai išleistojai manę įdina, sakydami, kad asz pasmilęs prie pinigų „Susivienyjimo“ etc. Man regis, jūg asz tiktai principą pajudinau, velydamas, kad „Susivienyjimas“ pastotu įrėdne tautiskza, o nepaisau apie jo yzdą. Prieg tam, ar ponai kunigai gali tvirtinti, jūg aname laike, kada prigulėjau per porą metų prie „Susivienyjimo“, iš mano dėkos prapūlė nors vienas skatikas? Asz mislinu kad nel Pludimais, kunigėliai, naudos lietuvystei neatneszėte iktū laik, nei neatneszite. Asz biszkai asz galiu apsieiti be „Susivienyjimo“; bet tūmet ne puternokite, kam lietuviiai nesiglaudžia prie tos įrėdnės; o jei puternojete, tai valė yra parodyti priezastis, kurios toline žmones nū tos įrėdnės. Praszalinkite paines ir tikslą, padarykite tą įrėdnę lietuviszka, azūt bažnytinės, tada skaitlius sąnarių augs. Užmeta man, kad asz pinigų „Susivienyjimo“ noris panaudoti dėl spaudos dalykų; bet pasigirti galiu, jūg be „Susivienyjimo“ pagelbos per tiek metų išleidiau daugokai knigėlių į svietą, ir — jei gyvas busiu — szimet pamatys keturi mano veikalėliai szviesą, taip gi be tokios pagelbos. Asz nereikalauju „Susivienyjimo“ pagelbos dėl mano darbų; bet „Susivienyjimas“ panaudojo triusą Andziulaiczio „Istoriją Europos“, nors potam umai Andziulaitį izzmetė iš sąnarystos! Matyt, kad „bedieviai“ „Susivienyjimui“ reikalinges-

ni negu „Susivienijimas“ „bedieviams“. Prieš tam ne „bedieviai“ nugabeta pinigų žmonių, bet šventi žmonės; primenu tik vieną buitį. Kad kun. Varnagiris, neva ant bažnyčios New Yorke sukolektavojęs keletą šimtų dolerių pabėgo 1886 m. į Freelandą, tai kunigbėniai ne kunigą kaltino, bet vėl manę per Peterburgiszkį „Krajų“. Matoma yra teisybė ponų Dievo tarnų.

Galiaus „Rytas“ su „Garsu“ tiesyja, kad kokis Scrantone polyt. kliubas manę išmėtęs; bet reikia žinoti, jūg asz nepriguliu į jokį kapitalistų kliubą. Buvo ezion užmantas kliubas visų ateivių — lenkų, lietuvių, slovakų ir kitų — kur asz taip gi buvau nuėjęs į susirinkimą, bet kada tas kliubas, azūt darbinikiszkų buti, pastojo republikoniszkų, tai asz pats atsitraukiau, nės niekados neprigulėsiu ten, kur nori engti vargūlius. Ar asz už tai pelnau vardą anarchisto ar ne, vis tiek: mano principu yra dirbti dėl vargūlių, o ne dėl bagoczių ar jūdakryžnikų.

Tai gi gali „Rytas“ su „Garsu“ ir toliaus purvais dratstyti ant manęs už pajudinimą principų, asz isz to nesidarysiu nėko; tik tai man rodosi, jūg lietuviystei naudos negali pareiti isz to, kad kunigai azūt dalykų stovį teisingai apsznekėti ir pagerinti tai, kas yra negeru, iszmislios ant nepatinkamų jiems žmonių blevyzgas. Perėjo jau laikas, kad kunigų blevyzgos man užkenkti galėtu! Jaucziūsi valnu, dirbu dėl apszvietimo savo brolių, aukauju visur, ką galiu dėl isz vadavimo lietuviystės isz nagų siurbikų — tai man suteikia ramumą ir taip gi drutybę ant tolesnio triusimosi. Rasi su laiku patys „jegamascziai“ įžiūrės, jūg „bedievių“ triusas taip gi ko vertas yra buvęs.

J. Szliupas.

— *Wilkes Barre, Pa.* Kaip žinoma gūd. skaitytojams „Vien.“ kad lietuvis P. Veselka taps pakartu ateinantį czetvergą 22 July. Dabar dvi savaitės, prieš jo tą nūzmiaja smertį, daboje jį taip dieną kaip ir naktį, isztikemi „sherifo“ pagalbinikai, turbut, kad neiszlėgtu į „Meriką“ (szis vartavojimas labiause delto primtas, idant ta ypata nepriskubintu sav smertį užsinūdįdama).

Taipos gi randasi kalinį ir mergaitę 12 m., dukte P. Veselkos. Ji nesenei pakliuvo dzelon, buvo szitaip: Kada szioji vargo pauksztė neturėjo su kūm apauti savo kojes — nuplėszus buvo czeverykus, tad ji prasze savo motinos kad jai nupirktu naujus. Nedorėle motina, norint turi pinigų, kaip sviestas žino, bet atkirto szej mergiukei; „Eik ir pasivog kur store, kur asz tav gau siu pinigų ant czeverykų!“ Tai vargszej nuėjus vogtie tapo pagauta, ir liko dabar apkaltita ant 60 dienų dzelos. Szioji nelaimingoji mergaitę 9 d. s. m. tapo iszsiusta isz szios Wilkes-Barre dzelos į Philadelphia į namą taip vadinamą „House of refuge“.

Muzikėlis.

— *Plymouth, Pa.* 12 Liepos. Žinomas visiems lietuviszkas bankierius, p. A. Pajaujis, pas kurį nekurie isz lietuvių turėjo pasidėję pinigų, mėnesis tam atgal iszdumė su pinigais žmonių nežine kur, palikęs paczią ir vaikus, ir visą savo turta, ir negrįžta. Tie, kurių pinigai buvo padėti jo bankoje labai nusiminė, nes banka pasirodo tuszczia. Laiszkūse, raszytūse pas tulus lietuvius, jis (Pajaujis) sakosi, kad taip subiednėjo, jog iszsi-vežė iszvaziūdama tik tai 120 dol. Bet žmonės tam netiki. O pinigų pas jį buvo sudeta gana daug. „Wilkes-Barre Record“ padavė, kad suma tų

pinigų siekent iki 40 tukstanczių dol., bet nekurie isz lietuvių sako, kad ta suma tur but daug didesnė, nes isz lietuvių kaip kuris yra padėjęs net arti 2 tukstanczių dol., o tokių, ką po kelis szimtus — tai gana daug. Ir nesze pas jį ne tikt lietuviai, bet ir lenkai ir slovakai.

Pajaujis buvo žmogus labai Dievobaimigas ir atlikdamas reikalus su žmonėmis vis meldėsi, tai gi kad jis galėtų apgauti — niekam nei ant mislies nenžėjo.

O dabar nežine kas gal isz to iszeit.

Kaimynas.

Apsunkinimas Emigrantu.

Mes, kurie tik gimę ne Amerikoje o ezion dabartės gyvename, visi esame emigrantais isz Europos vieszpatytczių: Vokietijos, Austrijos, Rosijos, Lenkijos, Lietuvos ir t. t.

Bus jau suvirsz apie 8 ar 9 metai, kaip pradėjo laikraszcziai garsinti, nutarimus veikemus per valdzia apie apsunkinimą emigrantų arba ateivių, ir tame tai laike buvo mūsų lietuviai raginami prie iszsiemimo ukėsiszkų popierių — ką daugumas paklausęs ir padarė.

Toliaus, buvo per valdzia užmėtinėta yvairaus įturio tinklai dėl ateivių, tai kad neinleisti į szę žemę, tai imtie nū įzengenczių ezion mokestį ir t. t.; bet tas viskas pakrypo su apipancziavimais vis labiaus ateivystei, tarp ko užkliudė žinoma ir mus lietuviystę.

Sziame gi paskutiniame laike, iszsprogo svarbus gana tinklas deliai visų ateivių neturinczių ukėsiszkų Amerikos popierių, ir apgarsino visų mainų bosai, kad visi ateiviai neturintieji ukėsiszkų popierių, turės mokėti ant dienos po 3 centus mokesties. Prie klausinėjimo per bosus, isz kur pa-

eina darbinikas, tai tarp mūsų lietuvių atsirado gana daug darbinikų beviaik niekūmi neuzsitikiamų, nes pasirodė, kad mainose dirba pasidavęs vienoke pravarde, o ant popierių ukėsiszkų užsiraszęs kitokią pravardę.

Szitoki veidmainingi darbai, žinome, kad bosam padavė progą mislytie, apie lietuvių tamsybę ir netikumą, nes negalima tikrai žinoti, kuri pravardė yra tikroji, ar popierose (sviedestvoje) mainieriszkose, ar popierose ukėsiszkose? Ir su tūmi užtiesą vargas yra užsitikėti, melagiui žmogui. Tarp to visko dūdasi matyt, kad daugel mes turime lietuvių, kurie savo tikras lietuviszkas pravardes nei cigonai arklį jommarke jau yra prataklevoją ant svetimtautiszkų.

Pakreipent gi tą į szalį, imsimė mes gvildenti apie uždetają mokestį ant ateivių.

Kad valdzia sziaūdienyksztė turi neatbutinai uždėstinėtie mokestis ant gyventojų, tai aiszkiai galime suprastie, kad Amerikos Suvienytos Valstijos turi atmokėti Anglijos milijonieriams užtrauktąją per Clevelandą, buvusį prezidentą, skolą gana nemažą arba palukį (procentą), ir tą nekas atmokės kaip tik gyventojai.

Toliaus vėla matome, kiek tai daug visokių nereikalingų paczių žmonių blogųjų pasielgimų isztrauke pinigų.

Prisiziurėkime Amerikos kalėjimams. Ten prigrusta pilnai vis tik prasikaltėlių; ir kokių gi prasikaltėlių? Ten vis daugiausiai neramus žmogūdziai, kurie laisto saviem nekaltai kraują; ten vagiai ir kitoki nedorėliai. Jeigu matome, kad kur pirmiaus 15 metų buvo vienas sudzia, tai sziaūdien rasime jau tris sudzias, ir visūse trijūse sudūse žmonių daugiausiai su kriminaliszkoms provoms tiek, kiek esti per atlaidus pas Metelių stebuklingus kryzius.

Skundikas ar kaltinikas, praktišką provą, turi eiti atsėdėti už kasztus. Ir kas-gi ten jūs turi szertie? Ar-gi tie esti vėju gyvi? Szertie isztvirkėlius vis turi valdžia, isz pinigų per žmones užmokėtų.

Ar-gi mažai mes turime isztvirkėlių lietuvių? Gana yra diktas skaitlius! Ir tikrai nežine ar-gi jau tokie isztvirkėliai niekad nepasimislia, kad jis yra žmogus, ir kad jam reiktu elgtis kaipo žmogui?

Vargas aniems su tokiais, nes jų visus darbus bjaurybiskus, turi uždengti visūmenė padotkais! Priegtam prisideda didesnis skaitlius sudzių tarnų ir policijos, vis tik dėl apmalszinimo isztvirkusio žmogaus; o kas tiems algas geras užmoka? Padotkai! Galop iszsirenka svietas nesąziniskus urėdus, kurie vėla, tik dėl savo naudos, o ne dėl visūmenės viską veikia.

Ir su šiūmi laiku jeigu žmogus tikt su atyda tēmija, tai reike misliti, kad visiems darbinjams tolesniame laike palaikys taksus office prie iszmokesczio už darbą; nes kitaip valdžia negalės iszsisukti.

Bet nežine, kodėl toji valdžia tokius mažus mokesczius ima nū kapitalistų? Jų milijonai guli bankose, ir pelno procentus, bet kodėl pinigai, kurie vėla pinigą atveda jokio padotko nemoka?

Anais metais jau jau buvo uzmanyta, kad nū turto didumo busęs padotkas; bet jį pataikė kapitalistai vėla prasza-linti. Jeigu žmogui tikt dūnos jieszkancziam reikia užmokėt padotkas, tai kodėl anas, kuriam tie vargo žmonės viską dykai sugamina, nieko nemoka, arba kits kur ten visai mažai kiek moka? Szitajį tegul pats skaitytojas dasimislia.

Kadą-gi vezimas esti įtrauktas į balą, tai nebevargo reikia ir iszgelbėti. Taip esti ir su reikalais vieszpatysczijų. Kada įklampina valdžią į sko-

las, tai nebepadidinimo mokesczių ir iszsigelbėti tegali. Mokėsime visi mokesczius, mokėsime su laiku už viską kas bus mums tikt reikalinga. Asz taip misltju.

Pazystamas Trupinėlio.

Musu mieriai.

Jau prabėgo pusėtina valanda nūg laiko, kaip asz pasizadėjau garbingiems „Vienybės“ skaitytojams szį bei tą praneszti isz musų krutėjimo; paminti, pagal savo pažiuras, kokius mes, lietuviai, dirbantie jie dėl gero savo senutės tėvynės, turime mierius, ir imant abelnai dėl visos lietuvystės, apie kurią mes szįdien taip daugel su pasismaginimu kalbame.

Idant nepasilikti už melagį prizadėjimą savo szįdien iszpildau, o mano susivėlinimą isz kalno pateisinu: — mat asz užsinorėjau pasirinkti daugiau tikros medegos, kad ne užsiganėdinti tiktai ant savo kalbos. Juk ir priezodis sako, kad „toliaus į girę — daugiau malkų“, tai gi ir asz kada prisigraibiau didesnę naszteleę kirtinių ketinu svarstyti apie jų prekę, kaitrą ir skalsą kurinime.

Pereitam savo pieszinėlyj asz paminėjau apie tulus musų užmanymus, tilpusius lietuviszkūse laikraszcziūse; szįdien-gi kalbėdamas apie musų mierius kreipiu savo atyda ant visų Lietuvos darbinjū — tėvynės keltojų ir ant jų visūmeniszky darbų bei nūmonių. Nusistebėti reike, kad szįdieninį lietuvystės klausimą geidzeme patobulinti tiktai savo riksmiais, o musų mieriai, tai tiesiog, neapsirinkant, galima pasakyti, kad yra giszeftas „bussines“. Lietuvystės pravadyriai tempe szįdieninę jauną lietuvystės odą kiekvienas pagal savo smuiką, ir pagal savo praktiszką mokslą; musų gi smuikavimūse lietuviszka-

meliodija girdisi lyg balsas girtų jurinjū traukenczių virvę ant siubūjanczio laivo, pakilusioj audroje bangūtų jurijų. Atmenu aiszkiiai, kada asz plaukiau isz savo tėviszkės Lietuvos, buvo Velykų diena, ir kaip pradėjo baisi audra mėtyti ir trankyti musų laivą tarsu menką szapelį, vandū pasipylė isz visų szalių į vidurį laivo, ir žmonės keliauninkai, regėdami prapūlingą myrį po savo kojū, subruzdavo verkti ir szaukti pagalbos prie Dievo, o jurinjkai tai iszgirdę ir paregėję netikėta sumiszimą, smėtyciotis, bliauti ir kaukti yvairiais balsais, riksmiais laukinių neprotingų žverių ir kitokių sutvėrimų, vietoje gelbėti ir raminti keliaujanczius. Mat jiems nerupi, kad praras savo gyvastį szimtai nekaltų žmonių, kad nuskės į gilumą jurijų brangus laivas, jie tikisi, kad vis savę iszsigelbės ant mažų valtelių kuriais su savim ant laivo gabenas.

Lyginai szį paczią rolę grieže lietuvystės link ir musų vadovai, apszviestunai. Tik ne visados jiems pasiseka tyciotis isz mus atvirai lyg aniems jurinjkams isz nelaimingų keliaunjū jieszkanczių kasnio dūnos. Už taigi nekartą jie griebesi gudresnių pragumų, nesigailėdami saldzių savo vylišky žodzių, žadėdami suteikti aukso kalnus, ir taip prisidengę po skranda labdarystės masina mus lyg anas medėjas viduryje szaltos ziemos smaigydamas varpas brandzių avižų, geisdams privileioti nelaimingą alkaną zuikelį. Zuikelis mano, kad jo geradėjas isz savo malonės jį maitina, bet szis pastarasis, veizedamas į zuikelio paikystę, su pasitycziuojimu kalba: „valgik tu, valgik, o asz isz tavęs pasidarysiu sav skanę ir tinkamą kepsnį!“ Arba prisiziurėjus isz antros szalies, iszrodo tas tarsu du jauni numylėtiniai, kada prizada viens antram

daugel viso ko pakolei da nėra suėją į porą, ant galo prisieke viens antram priesz altorių Dievo, jog viens antrą mylės, klausys viens antro iszmintingos rodos, ir tiktai myris grabo lenta jūs ten galės perskirzti; bet nekartą esame datyrę, jog po apszvedimo jų tie meilus zodziiai reiszskenti labo, persimaino į szaltinį neiszsememų kartybių, ir toliaus musų numylėtinei stojasi viens antram įrankiu asztrios pielos pjau-nanczios viens antro spraudą, o ant galo kada pasibaige saikas kantrybės, apleidze viens antrą iszrasdami viens ant kito bjauriauses kalbas ir visokius apkaltinimus. Tik prisiziurėkime mieli vyrucziai ar-gi musų vezimas lietuvystės ir visų darbų ne į sziais minėtas vėzes yra isirėzes? Mes po priedanga lietuvystės tvereme įvaires organizacijas, lietuviszkas parapijas, prizadėdami daugel labo suteikti dėl visūmenės, ir dėl zustanczios savo tėvynės, bet musų „žadins kaip sapne radins“, sako liet. priezodis. Parapijose musų atsilieka kruvinos pesztynės, ir apverktini kersztai ir vaidai; kun. tik toliai mus veda į vienybę, risza meilės mazgu kalbėdamas meiliais auksiniais zodziiais koliai neprigriebe parapijos turtų į savo neprisotinamą kiszenį, ir kolei nesuvaro vilnūtų avelių į tankų varžos kūtulį; ugi musų apszviestunas žada sutverti ir subudavoti net rojų ant zemės bile prigriebti lengvatikį žmogelį ir paskui turėti isz jo didesnę naudą po priedanga skriaudos vargūlio, po priedanga darb. klausimo; kele zustanczią liet. dvasiā kad atrasti daugiau pasitikinczių szalinjū; ir ant galo, kada surenka atsakantį skaitlių savo pasekėjų, apiplėsze jūs be jokios malonės ant dvasios ir ant turto, gramzdindamas į atvirą pelkę, kaipo įrankius gyvuliszkumo; vietoje pridūti sa-

vo mokytiniam išsilavinimą proto dvasišką ir tautišką. Bet drįsk prasitarti, kad kun. augszcziau minėtais pasielgimais blogai daro dėl visūmės, kartu ir dėl kylancios lietuvystės, o tūjaus išgirsi balsą jog esi niekszas, priešingas tikėjimui, nedabrendėlis, nėkam nevertas žmogus. Toliaus perspėk mūsų šviesūli, kad jis savo niekingu pasielgimu gramzdina žmones į amžiną prapultį ir trukdo prisikėlimą liet. tautos; o cze vėl atsiliepe smuikas, jog esi siurbėlius, išzgama, skriaudikas darbinjko, slogintojas apszvietos ir t. t. Išz sziokių mūsų dvilinkų apsiėjimų pakyla gentiška kova, tveresi partijos ir nekarta tautiečiai teisei mananti, neturinti nieko bendro su augszcziau minėtais išz sireiszkimais, tampa baisei apjūdinti prieš visūmenę, užsitrauke neapkantą nog minėtų vadovų, tik už išz sireiszkimą grynos teisybės. Da kas liudniaus, kad ir mūsų šviesnesziai, tai yra liet. laikraszcziai, vietoja suteikti teisybę grynoj šviesoj' prisilaiko, išz dalies, ano lietuviszko priezodžio „kas savo pirkinį peike tai tą išz prekymeczio meta“. Apie mūsų neapkenczemų priešginysezių persitikrinimą nėra reikalo daugel kalbėti, tik paminkime ir atverskime lapus kaip augszcziau sakiau mūsų liet. „šviesneszių“, o greitai patirsime, jog mes vedame karę baisesnę nei susipeszimas keliolikos pikeziurnų žvirblių už vejama lizdą. Tegul žvirbliai kaujasi už lizdą ir už perėjimą vaikų o mes, lietuviai, su kūm ir už ką turime kariauti? ar su savo tėvynės nevidonais už liūsybę, už savo tėviszkę, už prigimtą kalbą? Ne! Mes kaujamės tarpe savės už Dievą, už tikėjimą, o išz antros szalies po priedanga liet. szaudome kiszkius ir keleme svodbas. Dėl paveizdos asz privesiu karsztą szuvį ku-

ris szioje gadynėje vaidų balsingai išzlėkė išz tulo medziotojo vamzdžio. Vieną kartą mums bemedziojant ant vilkų ir meszkų, o kada laike apy pietės kaitino kaitra saulės man užklausus apie pasisekimą medzioklės, atsakė mano bieziūlis sziais zodžiais: „Kolei rasis vilkų tai jūs szaudysime ir išz jų skurų darysime sav sziltą ir tinkamą drabužį, bet jiems pasibaigus pradėsime szaudyti anūs zuikelius išz kurių bus mumis dviguba nauda, tai yra skura ir mėsa“. Tai szioki ir panaszus ir mūsų mieriai; mes keleme lietuvystę toliai iki matome kad išz jos galima gerai pasipelnyti, bet priešingai, jeigu su lietuvyste nebutu biznio, kartu išz tos ar kitos szalies, tai prasmeg ir su ja!

Išz augszcziau parodytų privestų mano trumpų zodžių aiszkei regisi, jog ant Lietuvos padangės užgulė tamsus rukas, per daugumą jų debesių, spinduliai saulės neįstenge pasiekti mūsų aplinkinės, tai gi išz szios priezasties lietuviszkas oras turėjo pagesti, ir per tai mes esame užsikrėtę baise, paojinga liga, grasinanczia mum myriu. Liga kuri reikalauja atsakanczio gydytojo, kuris parodytu katroj' dalyj' mūsų kuno ji labiaus yra susimetus. Norint gydant mums prisieitu kentėti, bet ką gi galima daryti? turėtume prisirengti išz anksto; ak po skausmų apturėtume atsilsį, o tada gal ir mes sulauktume linksmybės, praszvistu dėl mūsų šviesi saulė ir pastotu giedrus pavasaris. Tada tai, sakau, su šviesiu, linksmu veidu galėtume griebtis prie darbo savo tėvynės, kartu su visais pavasario paukszteliais ir krutulėliais. Sziadien mes, neregėdami saulės šviesos, ir nenumanydami laiko valandų, pradedame savo darbą visados laike rudenio, nežinodami, jog tūm kartu szaltas sziaurys vėjas per-

skrodze per mūsų visus kaulelius, ir paskui krecze ir gele mūsų kuną per ilgus metus; tokiu budu mūsų liga dvigubai pasididina. Prasidedant naujiems metams mes kalbame drąsei apie sutikimą, apie gerus darbus, meilę ir darbavimasi dėl tėvynės kaipo vienos motinos vaikai, bet ant nelaimės, mūsų zodžiai pasilieka sausi, tiktai prizadėjimūse galingi, traukesi nauji metai, ir visi seni mūsų blogumai vėlei su mumis kartu slenka.

Numanau, kad asz už szią mano drąsą išzgirsiu sziurkszczius zodžius, bet asz neboju, suprasdamas aiszkliai, kad daktaras tik tada gali gydyti atsakancziai zaisdą ligonio, kada mato priezastį jos atsiradimo; asz, kaipo žmogus mylintis teisybę kalbu atvirai, kad mūsų liet. skelbėjai mokslo Kristaus, kun., tverdami liet. parapijas, turi buti paveizda prieš visūmenę geru darbu ne tik zodžiūse ale ir darbūse; tegul mes pritaikysime szi priezodį prie savės „ziurėk ką kun. daro ir klausyk ką jisai sako“. Taipos gi mano protas sako, kad mūsų mokslincziai, apszviestunai platindami dvo kanczia bedievystę atėmę mums tikėjimo jausmus daugiaus nieko negali suteikti apart beero ir degtinės Amerikoje, o Lietuvos lietuviams tripetę caroslaviją.

Griežlė.

Mūsu apszviestunelei.

Pradėję mislyti apie apmokintus mūsų lietuvius, atrandam klausimą: kam mūsų tėvukai leido mus mokintis? Ant to rodos lengvai kožnas skaitytojas atsakys, kad leidimas vaiko mokintis, remesi ant to, jog tėvai tikisi išz savo vaiko per apmokinimą turėti geresnį, už augus, žmogų, kurs, budams apmokintu, ne tik dėl savės gali buti naudingas, bet ir dėl liai zmonių neapmokintų.

Lietuvoje tik neperseniai pradėjo kaimūse rasti nors masekoliszkos mokslainės, bet pirmiaus suvisai nebuvo, apart miestūse, ir su tūmi visai tik parenkami visame valscziuje buvo mažiaus daugiaus apmokinti. Paskesniūse laikūse gal nū 1864 meto, jau pradėjo ukinjkaiki savo vaikus leisdinėti mokslan su noru, jeib tik pajiegos tesėjo, ir daugumas mūsų lietuvijų jau yra lankią gimnazijas.

Išz tų apmokintų lietuviszkujų, geriaus Lietuvos-tėvynės, sunų jau, kaip žinau, turime nemaž ir czionai Amerikoje, bet ar gi tėvai leisdami mokslan galėjo tikėtis, kad tie studentai, apie kuriūs jų rūpestis vis galvą sunkino, užaugę pasiliks visai neparangus, tinginiai, zodžiu kalbant mursai? Niekad to nemislijo!

Jeigu mūsų gimnazistai per isztisą nedėlią nepaima nei laikrasztį, nei knigą į savo rankas, jeigu mūsų gimnazistai prakiuto lovoje, karczemoje ar kur kitur per bėgį gražaus laiko kurs jau negrįž, jeigu jie užmirszo ką mokėjo, jeigu jie gailisi savo maloningais zodžiais pralavinti nemokintajį mūsų lietuviszką tamsunėlį, tai ko mes galime tikėtis nū biednųjų vargszų visai nemokintų? ko mes galime tikėtis nū mūsų jaunimo neapmokinto? Ko mes galime tikėtis nū pesztukų kurių jau pakaktinai turime? Anot zodžių dainos —

Ten augszcziaus kalno, spind' žvaigždė gėdra,
Ką szvietė mumis tėvynėj', gaigistėms Venera.
Sziaurus vėjai tenai, tėvynėi grumoja
Ant kapų savo motinos, vaikai ar raudoją?

Teisybė, ten augszcziaus kalno spind' žvaigždė gėdra, dorybė, bet ne tarp mūsų, spind' išz sitobulinimas, bet ne tarp mus! Szvietė mums tėvynėj' kaip Venera mokintis mokslo nauda, bet sziaurus vėjai netikumo ir tinginystės nugruomojo kaip motina į ka-

pus; ir kas ant to raudoja?

Nekartą mes patis paaimanūjame, kad mūsų tauta žemiausiai stovi kaip visos kitos tautos, bet nelabai ką šiandien galime kaltinti, apart pats save. Nekalbant apie praeitę, tik žiurint į dabartinį laiką, kad nors paskiausiai mes užsilikę visame iszsitobulinime, bet turime ir isz prascziokų sunų jau apmokintų, kurie kad tik malonėtu iszsitobulinimo mus tamsesnių tautiečių, vis-gi galėtu mažiaus daugiaus paveikti, bet kad mus tie apmokinti tautiečiai pasinėre dumblynūse maurūto tinginio, patis nonori iszsikepurnėtie, ir biedniems tamsunėliams nors kiek paraginimo prie iszsitobulinimo doriszko ir tautiszko nemaloni suteikti. Na tai ir kas gi kaltas, ar ne apmokintieji? Teisybė, turi me isz dalies mus lietuvių, tarp tų ir jaunų vaikinėlių, kurie kaip sako priezodis: „visoms keturioms griebiasi prie darbo“, bet-gi tas mažas skaitlelis, kaip matyti isz laikraszczių, ar gi gali jau tiek daug nuveikti? Mes aiszkiai matome, nes pažystame daugel gimnazistų, kurie ne su mažiausiu szapeliu prie lietuviystės neprišideda, na ir kas isz tokio apmokinto? Ar-gi netinginevimas gimnazistų? Matome aiszkiai, kad tie gimnazistai, yra da ne seni, ir galėtu ne sunkiai pasidirbėti del lietuviiszko labo, bet kad nemaloni. tai ką-gi jiems daryti... Su szitūmi misliti turim: anų kogi mes galime pasitikėti? Mes matome, kad viskas, kas mums tik reikalinga, nei siratiszkas vargas rymo pasirėmęs tikt ant mūsų paczių suskurdusio peties, o jeib mes visi tiek daug tingesime, tai su Diev lietuviyste... Su tinginiu draugaudamiesi, užsipelnysime liudną perzvalgą nū ateinancios gentkartės, ir paliksime ne žymų savo pėdsaką ateitei. Turime mes dvi tautiszkas

jrėdnes: „Susivienyjimą L. A.“ ir „Tėvynės Mylėtojų“ draugystę, ar-gi tos jrėdnes gali pasidziaugti vien tik vardu savo? Nel abidvi reikalauja sanarių su parama pinigiszka kad nors ir ne didele, reikalauja sadarbininkų su maloningoms kalboms, reikalauja rasztininkų su gražiais savo straipsniais, reikalauja skaitytojų rasztelių, kurie su tūmi labiaus kibs prie viso labo, ir drąsiai mostels kitus savo tautiecius prie tautiszkos veikmės.

Mes turime jaunų vaikinų su gerais norais, tik kad nemėginame su savais reikalais prisiartintie prie jų. Kad tas teisybė, tai nors su mažais bet tikrais faktais tą parodysiu.

Neperseniai pradėjau pažyti vieną jauną vaikinėlį ir beviaik visai nieko nemislįjau, kad jį galima būtų paklabinti prie lietuviiszko, ipatingai prie skaitymo mūsų lietuviškų rasztelių. Jis ima vieną laikrasztį, bet nieks nežinojo, ar ką gali jis naudotis ar ne. Susiėjus mums daiktan gyvenanti, peržiurėdams knygą, suteikiau jam porą lietuviškų knygelių, ir jis pradėjęs vis skaitinėti prabilo į manę: „Ach koks tai gers daiktas buti žmogui apsiskaicziusiam, kaip tai daugel czion randama akvyvų zinių, kaip tai daugybę iszlaisitė lietuviiszko kraujo tie prakiekti kryziokai!“ Buvo tai knygėlė „Apie Senovės Lietuvos pylis“, kuriais vaikinėlis su pamėgimu skaitė. Kitoje dienoje, vėla mus vaikinėlis prie pylių skaitimo. Asz-gi prie progos, nurodziau kad tai toji knygėlė yra dovanėlė Basanavicziaus; tad klause, „kas tas Basanaviczius ar kunigas?“ „Ne kunigas, bet tik daktaras, Jonas Basanaviczius, šiandien gyvenantis Bulgarijoj“ mieste Varnoje, gers tėvynainis, jis szitą knygėlę paraszė, ir patsai savo kasztais davė atspaudyti, padovanodams dykai del „L. M. draugystės!“ Jis ir kiti

vaikinai, gūdotino mus tautiečio daktaro Basanavicziaus darbą, saldžiais žodžiais gyre. Asz-gi misliju, kad tas vaikinėlis, bus ant toliaus beskaitydams, tikras mylėtojas taip skaitymų kaip ir tautiszkojo labo.

Tai-gi malonus skaitytojais, ar gi mes mažai turime mus jaunuczių vaikinėlių, kurie šiandien negirdėdami nieko labo, apie lietuviystę, neskaitydami nieko, kad ir moka nors kiek skaityti, tai be maloningų pasikalbėjimų, pasilieka ten kur už kalno, o ir su tūmi jau mes neturime parėmėjų gerems uzmanymams.

Isz kitos pusės, ne tik kad mus mokinti tautiečiai nenori niekūmi paremti savo tautai, bet-gi turime dą skriaudą isz to, kad mus prascziokėliai prisiziurėdami į tinginevimą, ima isz jų paveizdą sakydami: „kad ans mokintas nieko ne jieszko, tai kam czion ko reikia nemokintam?“ ir ant to pasirement, daug viskas trukdosi.

Jeigu šiandien apmokinti gulės pasinėre gelmėse tinginevimo, jeigu mes nemalonėsimė to kitam, ką patis turime, tai nelengvi ir labai nelengvi mūsų zingsnevimai, ir esame suvis be spartos.

Kaip nors nenusidūkime tokiais-gi neparangiais, ir nelaukime suvisai mes paramo nū Europinės lietuviiszkos inteligencijos, bet patis Amerikos lietuviai pasinerkime su darbu tautiszku taip, kaip jieszkotojai gintaro lietuviai rytinės Prusijos pasineria jurėn, ir nors per vargą iszima isz Baltario vandeny geltonajį gražų ir brangų gintarą, ir prie pajieszkojimo ar rinkimo, rūsziasi moters ir su vaikucziais. Kad mūsų kalbą ir tautystę nepralosztumėm Amerikoje, tai mes patis tik darbūkimės bė nūalsio, nes zinome, kad nelengvas yra darbas šiandien mažam skaitleliui mūsų tau-

tiszku darbininkų, ir su tūmi, jeib tik nemiegosimė kaip mokintesniejie taip ir mus prascziokėliai tautiečiai, tai pasaldinsime trusavimus ir tiems, kurie šiandien sunkiai be atvangos dirba ant lietuviiszkos dirvos.

Nesupykite jus malonus apszviestunėliai už szį keletą mano isztartų žodžių, nės už tiesą ir pykti būtų bereikalo.

Su tautiszkais pasveikinimais
Pažystamas Trupinėlio.

Turtas ir laime.

Isz gudiszko.
(Tasa.)

Lida iszpasakojo vyrui viską, kas atsitiko nū tos valandos, kaip kankinama nebvilczia jijė įėjo į jo gabinetą.

— Po pirmo nesitikėto pasimatimo su kunigaikszeziu, — traukė ji toliau, — asz sugrįžau į tavo namą su gryna szine; kunigaiksztis, kaipo doras žmogus, užsiganėdino mano prizadu, kad asz paszauksiu jį, jeigu jansiu savę nelaiminga. Asz prisiekiau sav niekad to nedaryt, kaipogi norėjau likti tav vierna, ir kada tu pasakei man, kad vaziuji į Paryžių, asz meldžiau ir manę paimti, bijodamasi ilgo vienbuvimo ir gundanczių mislių. Tu taip nūžmėjai atsakei man, kad rodos mano toks meldimas buvo užgavimu tavęs; pati buvo visud nereikalinga tavo gyvenime; tav niekad neatėjo į galvą, kad tas nelaimingas sutverimas gal reikalaut ko nors daugiau apart rolės ekonomkos, kad pās ją yra szirdis, jausmai, kuriūs tu joje pabudinai, niekad nepasotinęs jų; kad isz tavo pusės yra priderystė kas link jų ir kad jeigu tu atsakai jai meilės, tai galėjai tą apmainyt nors jausmu prieteliszko. Traukema neužkanta ir užgauta puikybe, asz pradėjau tankiau pasimatyt su kunigaikszeziu; jo meilė ramino

ir linksmo mane, ir traukė mane prie saldumų; asz iszliejau jame visą savo jausmą, su koku iki sziol nežinojau ką daryt. Taip, asz paniekia, asz nupūliau, bet ar bucziau pūlus taip žemai, jeigu žmogus, prisiėkęs priesz Dievą mylėt mane, rupītis apie mane, vesti mane, prilaikyt mane, vieton to, kad atspirti ir niekiti. Daugiau asz neturiu ką sakyt, bet tavo locna sąžinė pasakys tav, ar turi tiesą buti taip nūzmiu sudzia.

Uzdusdama nū per mier daugelio užgavimų, Lida nutilo ir vėl sėdosi. Prie kožno zodzio, isztarto per Lida, veidas Samueliaus vis labyn ir labyn balo; kožnas pakaltinimas isztartas per ją tartum, penczia muszė į jo galvą; nepaperkamas vidurinis jausmas kalbėjo: „Viskas tas teisybė“. Bet kaip ji driso atmokėt jam tokiu budu? Jausmas patrakumo, verdantis jame, apakino ją ir užtroškino jausmą teisybės ir pasigailėjimo; ir su užgaunancziu nuszypsojimu jisai tarė:

— Stebėtis reike iszmieliumi moteriskos taktikos, kuri moka pakreipti ginklą ir isz apkaltitos padaryt savę skundiku. Zinoma, kad tu butum nekalta, asz turiu skaityt savę nusidėjėliu, — asz privercziau tavę nupult taip žemai, asz įkaliau tav mislį pasirinkt savę mylėtinį ir apdovanot mane nemano kudikiu. Ant nelaimės asz negaliu pripažiti savę taip kaltu; asz daviau tav viską, iszimant mano meilę, ir daugelis moteriskų ne atlaiko savo gyvenime meilės vyro.

Ar-gi mažai yra tokių paczių, kurios jieszko ir randa priderytėje motinos ir gaspadinės namo mierį savo gyvenimo! Tu turėjai kudikį, galėjo but ir kitas; auginimas jų tykam ir turtu pilningam gyvenime galėjo but ne mažiau brangintinu, negu romansiszki svajojimai. Bet gana apie

praėjusį, reike pasznekėt apie atėitį. Tu pagauta ant kelio nusidėjimo su krikszczionimi, tu nescia ir Levi liudiniku tame, kad asz pagavau tavę ant vietos nusidėjimo. Asz galėcziau persiskirt su tavimi ir nūsiųst tavę pas tavo tėvą, bet dėl tavęs, lygei ir dėl manes, skandalas but baisiu dalyku, ir asz tvirtai prisizadėjau ne statyti savę ant iszjūkimmo. Szi gėda ne tur prasiplatyt toliau už szitų sienų ir asz dūdu tav geriausią iszėjimą isztų visų nelaimių, kuriūm tu noriai pasinaudosi, jeigu jausmas įgimtos garbės ir gėdos da nesuvis užgeso tavije.

Jisai iszėjo į buduarą, atneszė isz ten laksztą popieros, jūdylą ir plunksną; po tam pripylė stiklą vyno ir įbėrę į tą baltų proszkų, kokias iszėmė isz savo portmone.

Su iszgascziau ir kankinanczia nerimasczia tēmijo moteriskę kožną žingsnį savo vyro.

— Dabar imk plunksną ir raszyk, ką asz tav paliepsiu.

— Asz negaliu, asz nesu prantu, — atsakė Lida atsi-traukdama.

— Asz tav liepiu! — isztarė drebancziom lupom Samuelius, pagriebęs Lidą už rankos taip smarkei, kad, rodos, gatavas buvo ją nulauzt.

Tūjaus, tartum užkeikta, jauna moteriskę paraszė sekanczius, jai isztartus zodzius: „Dėlei daugelio priezasczių, asz negaliu ilgiau gyvent. Dievas ir gentys mano atleisite mą mano pasirinkimą ir nekalitjkite nei vieną mano nuszūdydyme, nes asz mirsztu isz savo valios, Lida Mejer“.

Bankierius perskaitė patsai rasztelį, įsidėjo į kiszenių ir pastumęs stiklą artyn pastyrusios nū baimės moteriskės, tarė szaltai:

— O dabar gerkite su tokia pat drąsa, su kokia mane apgavot ir pažeminot.

Ne savo balsu suriko Lida, paszoko nū kresės ir suspaudė

rankomis galvą savo.

— Tu nori nužudyt mane, bet tas negalima!

Ne, tu tiktai gąsdini mane. Kad ir asz labiau bucziau kalta, tu neturi tiesos nužudyt mane!...

Pūlus ant kelių ji nusitvėrė už skvernų vyro.

— Samueliau! Samueliau! turėk žmogaus szirdį. Persiskirk su manimi, iszvyk mane, asz iszvažiušiu isz miesto, niekados asz nepasirodysiu tav į akis, nieko nū tavęs nereikalausiu, tiktai dovanok mą gyvatą.

— Taip, tu iszvažiušiu nū mane, kad reikalauti pagelbos pas kunigaikszti, — pratarė užsirydamas ir pagriebęs už rankos Lidą, vis dar klupanczia, pritraukė ją prie stalo.

— Gerk, žemas, baugus, pasileidęs sutvėrime! Suprask, kad tu vis neiszeisi gyva isz szio kambario ir kad tavo viduriūse esantis gyvastis tur sykiu su tavimi mirti.

— Ne, ne, asz ne noriu mirti, asz bijau giltinės, — dusavo moteriskę, gindamasi ir tolin-damasi, isztiesus rankas.

— Tu toks pat paveikslas gerojiszskumo, kaip ir paveikslas doros, — skaudžiai patēmijo Samuelius; — bet ant szio sykio reiks tav but drąsia, priesz tavo valei. Asz dūdu tav pusę adynos laiko ant apsimislijimo, kad galėtum prisirengti atidūt Dievui duszę.

Jisai sėdosi, iszsiēmė laikrodėlį ir padėjo ant stalo. Lida nieko neatsakė; deganczio pažiuroje paties ji tēmijo nepermainomą nusprendimą. Perilsus, nustojus proto isz baimės, jį išmeigė akis į stiklą, užlaikanti savyje giltinę; tokis persiskyrimas baugino ją; viskas tame jaunam, pilnam gyvasties organizme sujudo prieszais panaikinimą, ir laszai szalto prakaito pasirodė ant kaktos.

Su didziu neramumu szirdyje Žilber Netoziu tēmijo ant

visų perepetijų tos baisios re-gyklos. Nepalankumas, atsimuszęs ant iszbalusio, bejausmio veido bankieriaus, ne leido nei kiek užsimislyt apie padarytą jau planą.

— Ak, prakeikta, zydiszka veislė, — murmėjo jisai pasiu-time, — jeigu asz nesumisli-siu kokios nors diversijos, tai jisai užmusz bobutę, ir tada likit sveiki brilijantai! Bet ką czion sumislyt? Minutos jau suskaitytos!

Ant minutos jis dar užsimislijo, po tam nusileido nū medžio ir isznyko tamsumo, slinkdamas panamiu.

Žilberis gana gerai žinojo visą planą namo; ir pakol slinko pasieniu, jisai nekantriai tēmijo ar nepamatys kur apszviesto lango. Neuzilgo patēmijo silpną jūstą szviesos, kuri, prasimuszus per nuleistą užtiesą lango, pūlė ant žaliū-janczio krumo; bet kiek toliau isz plataus lango muszėsi gana aiszki szviesa. Su didziausiu atsargumu Žilberis užsikabino už palangės ir pasikėlęs ant rankų pažiūrėjo į vidurį: tai buvo salė, prieinanti prie gabineteto, durys kurios uždarytos; salėje nebuvo nieko ir ant stalo degė kandeliabras su penkiomis žvakėmis, apszviesdamas skrybėlę ir pirsztines bankieriaus, lygei taip-gi kruvą žurnalų ir kitokių popierų.

Praneszimas.

Praneszame dėl zinios lietuvų South Bostono, Bostono ir aplinkinių, kad sutvėrėm „Susivienyjimo“ kūpą, ir priimam kaip vyrus, taip lygei moteris ir merginas. Jau nū seniau, suprasdami reikalą artesnio susiszimo ir naudą „Sus.“, rengėmės sutverti tokią kūpą, bet dėlei yvairių aplinkybių negalima buvo; tiktai dabar, suėjus keliems į sutartį, tapė sutverta tokia kūpa.

Mitingų da nelaikom, nes da neapaturėjom charterio nū „Susivienyjimo“. Komitetas-gi kūpos susieina kas Utarnykas dėl pasikalbėjimo apie szios kūpos reikalus. Kas nori prisiraszyti tegul atėina po zemiau padėtu adresu:

M. Alianskas

1 Baldwin str.

S. Boston, Mass.

Prisiraszymo mokasi 50 centų.

Su gūdone Komitetas.

Bausmė,

Parasžė vaikas.

(Tasa)

Ziurėjo – ir dyvai! nustoj' verkti jau,
 'Tik veidas jos blanko labiau ir labiau
 Ir akys jau nė nešvilgėjo,
 Tik lupos suspaustos pabalo visai:
 Nebviltis į kancią taip žiur' paprastai,
 Taip dreba voidai piktadėjo.
 Kareiviai aiskiau pažiūrėjo ir tūj'
 Jų drebančios širdys taksėti apstoj',
 Lyg kas jų krutis kirviu skelia.
 Apalpusį vadą paleido visai,
 Nors kruvinas buvo, išblizskęs jisai:
 Pazino tą... baisią mergelę....

V.

Vai kaip ji pabudo silpna palikta,
 Beveik jau numirsiant, apalpus?
 Juk sopulio kieto beveik pribaugta,
 Gulėjo be jokios paszalpos?
 Ir kas ją prikėlė, ar meilė jautri,
 Ar skausmas, ką virst' į nebviltį?
 Numirt negali, ji neszioti turi —
 Jisai-gi nenori nutilti?
 Ar gal nūdėmė? taip czion jiji – jūda
 Snjungė jūs krauju pralietu;
 O daugel ji gali! kad norint malda,
 Ir meilė karszta tiek galėtų!
 Bet liko kraujai, nūdėmė be naudos,
 Szta! mato pakilusius dumus:
 Neteko Gerardo jau ant visados:
 O kas nekaltybę dar jai atidūs,
 Kuria jau sudergė, atstumus?
 Ir liko dabar jai tik toji naktis,
 Ugnis ta, ką mylimą ryja —
 Ir tas, kuriam tą syk pradurė krutis
 Ir peilį išmaudė širdyje....

Giesmė ketvirta.

I.

Dienos spindulys da neaiszkiai suszvito
 Ant dangaus, palszais debesiais apkaiszyto,
 Tamsa balzgena da stropiai jiji vijos.
 Taip lygiai neaiszkus paveikslas eldijos,
 Skara ką siubūdama per mares lekia,
 Artyn vis, artyn, – bangos mazines' jūdės,
 Ir valtis jau aiskiai ant regracziro rodos.
 Rausvi debesiai, jau tamsumo netekę,
 Sugėditi bėgą į kitą net kraszta
 Pat's nūg auszros spindulio pirmo užraudę
 Į vakarų szalį jie szviesą nuneszta —
 Ir juda į kruvą visi susispaudę.
 Į sudrumstas zvaigždės panėrė padanges,
 Ir skubina mėnū, migla užsidengęs,
 Virszunė auszros žėri da tamsiam ore:
 Keli spinduliai jos ziamyn nusikorę

Pasiekia jau žemę, bet dreba — silpni da
 Ir aido pabudino sargią atyda, —
 Jis antrin laksztingalos giesmę kelintą
 Ir girių užina, ką busti pradėjo,
 Ir lėtą szvilpimą sujudusio vėjo,
 Šmarkesni oszimą upelio. — Jau szvinti.

II.

Siauriausiais takais, per gerias ir klampynes
 Kareivių sukruvėtų daugelis jojo.
 Jiems kelią pargriuvę aržūlai pastojo,
 Išzpuvusios pelkės, upelis užtvinęs, —
 Bet jie jie krutej: kariavo priesz gamtą
 Apaugusią giriomis, vilnimis apsemta.
 Ir ko toki žmonės galėjo bijotis?
 Kasdieną jie priesz akis mirtį turėjo,
 Jie veidą Perkuno regėj' – užmuszėjo,
 Pykūliu' baisiam nenorėj' jie jie dūtis;
 Vienok labai skubino, ant dangaus minė,
 Ar daug yra kelio? – toli da tėvynė? —
 Ir kas nebailiusius galėj' pabaidyti?
 Nieks, bet jie žmonių nenorėjo matyti.
 Kiekviens už peczių tari didelę naszta,
 Turtus, arba motėris į savo kraszta
 Gabena – pailsę, apsunkiti: — jeigu
 Išzgirztų kryžiokų szukavimą staigu,
 Dievai tiktai žino, kas pelniūtų kovą,
 Nes suzeistą veža su savim vadovą.

(Toliaus bus)

Mythai, pasakos ir legendos

Ziamaičiu.

Surinkti ir iszleisti per D-ra Edm. Veckenstedta,
 vyresnyji senoviszku kalbu mokytoja prie Nikolajaus
 gymnazijos Liepajuje (Kursze).

Lietuviszkai iszgulde J. Szliupas, M. D.

(Tasa.)

2, Ziamaitė. 1)

1. Ant vieno didelio sodziaus sykį taip baisi audra pakilo, jūg, rodėsi, viskas pragaisz po perkunais ir zaibais siūtine pasileidusių gaivalų. Staigu ant dangaus pasidarė navatnas debesys, priesz kuri ugnis mirguliavo visokiose spalvose: ugnis traukė prieszakyje debesio, lyg jam kelią rodydama, ziamyn ant ziamės ir debesys sekė paskui ją. Kada debesys buvo ziamę palypstęs, isz jo iszkopė mergina su geltonais, iki kojų nusidriekiančiais plaukais. Veidas merginos buvo rausvas.
 Kaip tiktai toji mergina palypstėjo ziamę, debesys, kurs ją buvo atneszęs, vėl augsztyt pakilo į dangų. Dangus tūjau taip nusiszvietino, jūg pasidarė gražiausia pagada. Paukszčiai giedojo auksinėje saulės szviesoje savo gražiausias giesmes.

Kada burai iszvydo merginą, jie pūlė ant ziamės priesz ją, garbino ją ir prasžė josios, kad ji butu vieszpate jų kai mo. donas kaip ugnis, o sziaip kunas — baltas.

1) Ziamaitė (prieszalinė forma Ziamė), gentės motyna Ziamaičiu.

O toji mergina buvo Žiamaitė.

2. Būrai kaimo, kuriame Žiamaitė buvo jo, praszė jos, kad ji butu jų sudzia. Žiamaitė buvo gatava urėdą pildyti. Kad ji dabar sudydavo, ji sėdėdavo ant puikaus krėslo: po deszinei pusei krėslo buvo auksinis giedantis paukštis, o po kairei — meszka. Kada kas priėjęs prie krėslo sznekėjo teisybę, tai auksinis paukštis giedojo, o kada sznekėjo neteisybę, tai meszka niurnėjo.

3. Žiamaitė dainūjant, visi szoko, kurie girdėjo dainavimą, net paukščiziai ir žvėrys. Jei taip atsitikdavo, tai budavo ženklų, kad sodzius susilauks laimės. O jeigu ji raudas rauduoja, tai riaumojo ir stugavo gyvuliai tvartūse ir miszkūse ir sodzių isztikdavo nelaimė.

Žiamaitė galėdavo į kokį norint žvėrį pasiversti ir užsilaikyti kožname daigte, akmenyje, medyje ar žiamėje. Ji mėgdavo gyventi ažuole. Galima buvo žinoti, kur Žiamaitė budavo, nės aplink vietą jos buveinės liepsnės liepsnodavo. Bet nereikėdavo nėkados artintiesi prie tos vietos, nės nelaimė isztikdavo.

4. Žiamaitė galėdavo padaryti, kad visas vandū ant žiamės pastodavo negertinu, bet taip gi kad vandū pavirsdavo į pieną, midų ir tolygius priimnus gėrimus.

5. Žiamaitė buvo žiamė padona ir visi jos gyventojai, net ligos ir mirtis buvo jos valioje. Sako, kad ir saulė danguje klausė jos įsakymų, lytus, vėjai ir audros.

6. Kad Žiamaitė apmaude sznekėdavo, griauštiniai griaudavo, kad ji akymis mirkeziudavo, žaibai danguje plakdavo.

7. Kad Žiamaitė baltūse rubūse vaikszeziudavo, tai budavo metai gauso, o kad ji pasirodydavo jūdūse rubūse, tai badmetis užeidavo.

8. Kad Žiamaitė linksmų veidą rodydavo, pagada budavo graži, o kad veidas jos buvo susiraukęs, nepagada kildavo.

9. Kad Žiamaitė kokioje szalyje pasirodydavo, tai ten vaisiai laukų labai užveszėdavo.

10. Kad Žiamaitė ant savės nesziudavo kokį apvalą dalyką, kaip ana: ziedą ant pirszto ar auskarą ausyje, tai tą metą užderėdavo visi vaisiai, kurie buvo apvali.

11. Kad Žiamaitė nesziudavo žalią aprėdalą, tai visi vaisiai žalios spalvos veszėjo, o kad ji nesziudavo raudoną parėdą, tai veszėjo raudonieji vaisiai ir taip pat vaisiai kitų spalvų, palei jos drapaną, taip kad tūmet, kada ji kasdien nesziudavo drapanas kitokios spalvos, metas gauso budavo, kada gi ji dūdavo vieszlumą vaisiams visokeriopų spalvų.

12. Žiamaitė turėjo dvejatą antkaklių: vienas buvo isz atskirų smilties grudelių, o kitas isz atskirų vandens laszų. Nesziujant jai antkaklį isz smilties grudelių, ant žiamės užeidavo sausmetis: javai nudziudavo ant laukų, ir žmones užklūpdavo badas. O nesziujant jai antkaklį isz vandens laszų, ant žiamės budavo metas gauso ir veszlumo.

13. Kada Žiamaitė vieszpatavo ant savo žmonių, tiejie nėkados neprakiszo nei vieno muszio. Žiamaitė, mat, turėjo didelę daugybę suvis mažų geležinių vyrų. Kad ji tūsius mesdavo ant žiamės, tai isz jų pasidarydavo dideli, gyvi kareiviai, kurie neprietelius visūmet isznaikindavo. Po muszio dlingdavo tiejie kareiviai vėl į žiamę.

14. Jeigu prie sodziaus artinosi kokis neprietelius, tai Žiamaitė stodavo prieszakyje kareivių, kurie eidavo priesz neprietelių. O visūmet ji vesdavo savo gaują ant pergales, nės

prasidėjus kovai ji burbteldavo keletą zodzių ir tada vilyczios, paleistos per neprietelius, nepataikydavo į nėką, o isz debesų žaibai žiamyn trankydavo, kurių kožnas užmuszdavo vieną neprietelių.

15. Kada Žiamaitė norėdavo surinkti į tam tikrą vietą savo kareivius isz visokių sodzių, tai ji iszsiųsdavo savo žirgą, kurs turėjo smarkiai dideles kojas ir sparnus. Žirgas lėkdavo oru į atskirus sodzius, suszaukdavo kareivius ir tiejie sėsdavosi ant jo, tad trumpame laike nuneszdavo jis visus kareivius į tam tikrą vietą.

16. Kada Žiamaitė traukdavo į karę, tai ji jodavo ant laukinio žvėries, isz kurio akių ugnis zėrėjo. Ugnis nutrenkdavo pilnas eiles neprietelių, taip jūg gyvais likusieji budavo linksmus, jeigu greitu bėgsztu jie galėdavo iszsigelbėti.

17. Kad Žiamaitė isztraukdavo priesz neprietelius ar neprietelių kariumenė jau buvo matoma, ji nusispjaudavo. Isz jos spjaudalų tad pasidarydavo didelis azeras, kuriame neprieteliai prigerdavo; bet kiti sako, kad ji ugnia spjaudydavusi, kuri neprietelius sunaikindavo.

18. Būrai nebenorėjo daugiau nėko apie Žiamaitę žinoti ir susitarė ją pragaiszinti. Dėlto jie vieną dieną nugirdė ją ir tada pasiklausė jos, kaip galima užponiavoti ant josios galybės ir nepazeistinumo. Žiamaitė tarė: „Jeigu manę kovoje užpultu ir prieg tam zodzius isztartu: „Piktoms dvasėms nevale buti tarpe žmonių“, tai mano galybė butu sulaužyta“.

Būrai taip padarė ir užmuszo Žiamaitę. Vienval gi ji pareidavo kožną naktį pas savo žmogzudas ir ujujūdavo. Nū jos atsikratydavo tiktai isztarus szitūs zodzius: „Tu dėl musų padarei daugiau pikto negu mes tav“.

19. Žiamaitė tapė per tulą zavėtoją iszszaukta ant dvikovystos. Ji priėmė iszszaukimą, pasivertė į ugnį ir norėjo sudeginti zavėtoją. Bet tasai pasivertė į vandenį, kurs užgesino ugnį. Tam pasidarius, negyvas kunas klaksojo ant žiamės. Tai buvo Žiamaitė.

20. Žiamaitė jūkavojo vieną kartą savo iszdydume isz Dievo dangaus. Sztai žaibas isz debesų trenkė žiamyn ir užbeldė ją.

21. Kada Žiamaiczių taip mažai beliks, jūg jie medžio lapyne galės pasikavoti, tai Žiamaitė su savo sunumi vėl ateis ir įsteigs didelę karalystę.

22. Žiamaitė ir jos vajokai nėra numirę, bet jie tapė užkerėti ir randasi dideliame akmenyje, kurs žlagso viduryje vieno kalno. Kalne be paliovos triusiasi kurmis, idant sieną kalno perkasti, ir akmenį atvalnyti. Bet kūmi daugiau kurmis triusiasi, tūmi labiaus Žiamaiczius neprieteliai vargin. Kada kurmis ketina savo triusą užbaigti, tad Žiamaicziai kovos savo pastarąją kovą. Kovoje visi Žiamaicziai taps isznai-kinti apart keletos kareivių, kurie suzeisti ant musziavietės pasiliks beklaksą. Suzeistieji kareiviai szauksis prie saulės kaipo prieregio savos nelaimės. Tūmi tarpu akmū kalne atsivalnys nū žiamės, saulė jį apszvies ir nū jos karsztų spindulių akmū sutruks. Tada vienas isz pazeistųjų nusivilkins pas akmenį ir savo krauju sukrapins Žiamaitę bei jos vajokus. Tūmi užkerėjimas taps sulaužytas, ir Žiamaitė bei jos vajokai taps iszvadūti. Tūmet Žiamaitė su savais vajokais isznaikins neprietelius Žiamaiczių ir įkurs karalystę taip didelę, kaip dar nėkados tokios ant žiamės nėra buvę.

(Toliaus bus)

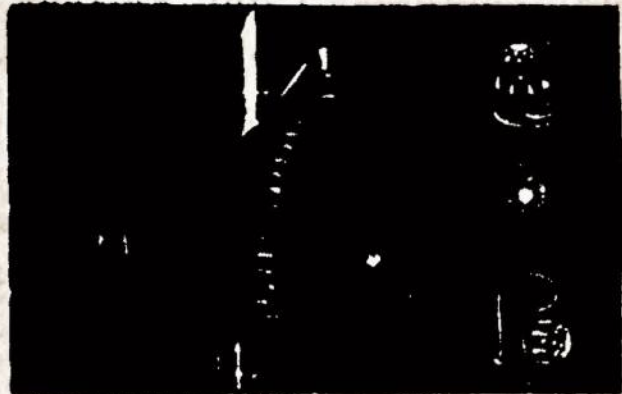
Piknikas.

Trys draugystės iš Plymouth'o, Pa. renge puikų pikniką ant 20 d. Liepos (July) mėnesio, ant Hanover Park.

Muzykė bus kopuikiausia. Visus užpraszo pribut

Komitetas.

SUNKIOSE LAIKUOSE

Per 60 dienų parduosime beveik 14 pabėgusių laikrodžių, dėl vėry ar moterių lezrodo kaip už \$10; sagutės i mankietas dėl vyro ar moteris drauge su guzikėliais i masekinius puikiausio Hymo Aukso vertės \$1.50; Spilka i naktinį auksatą, su dailiu akmenėlia \$1.75; porą auksakų \$3.50 vieną dailman- to gu ikelį i masekinių krutinę \$3.00. Tą viską gali pirkti už \$4.98 priėjusdamas pinigų kartu su ap- \$4.98 teltavimu arba kaip otelsi tavoras ant Ekspreso; teigu raai taip, kaip mes rancijam gali užmokėti pinigus ir pasimt ta- vorą, o jei nenorėsi - gali gražiti atgal ant mus kasato. Taip gi pridedam dovanai ir lencingėlių dėl vyro arba moteris. Raszk ant szio adreso: 334 Dearborn Str. ROYAL MFG. CO., CHICAGO ILL.

Naujos kningos.

Išėjo iš po spaudos szios naujos knjgos: 1) Apie Joną Tvardauką garsų burtiniką ir jo darbus sykiu su apraszymais apie burtus. Puslapių 158; prekė 25 centai.

2) Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai dėl Lietuvos žmonių. Puslapių 84; prekė 10 cen.

3) Pamokinanti apraszymai iš gyvenimo žmonių ir visokios rodos. Prekė 15 centų.

Atlaikėme keletą labai naudingų ir pamokinančių knjgelių, po užvardžiu „Parmazonas arba Baisumas Dievo Rustybės.“ Knjgutė nū 37 puslapių ir kasztūja tikt 12 c. Kas nor gauti, lai pasiskubina.

Pinigus galite prisiųst registravotose gromatose, arba, jei ne daugiau kaip vieną dol. norite siųst, ir pacztinėm markėm galite prisiųst.

Adrsą uždekitė tokį:

Mr. J. Pauksztis 224 & 226 E. Main str. Plymouth, Luz. Co. Pa.

Apgarsinimai.

„VARPAS“ literaturos, politikos ir mokslo dvimėnesinis laikrasztis išzėina jau 9 metas Tilžėje. „Varpas“

yra Lietuvos vadovų laikrasztis; talpina puikes apysakas bei moksliszkus rasztus. „Varpas“ i Ameriką ant metų su prisiuntimu, kasztūja 1 dolerį.

„UKININKAS“ Lietuvos ukininkų mėnesinis laikrasztis, išzėina 8 metai, taippat Tilžėje. Talpina įvairius rasztus apie lietuvių prispaidimą po Gudų valdžia bei pamokina kaip reik nū jų gintis, apysakas, pamokinius išz ukės, žines iš Lietuvos kaipo ir išz svetimų szilių, bei apie ligas, nū kurių gali pats žmogus pasigelbėti, neesant arti daktaro.

„UKININKAS“, i Ameriką, ant metų kasztūja ir tiktai vieną dolerį. Norinti išziraszyti virsz minėtus laikraszocius, pinigų gali siųsti registravotose gromatose ant szito adreso;

Herrn Dr. Bruazis Tilsit, Ostpreussen Germany.

Lenkiszkos knygos

maldų, pargabentos išz užmarės.

Gaunamos pas Jūz. Pauksztį.

- Westchalenle duszy pobożnej, zblór nabożenstw i pleśni z przydaulem Drogi krzyżowej, Gorzkica zall i psalmów \$1.50. Zloty Oltarz czyli zblór nabożenstw dla chrześ cian i katolicków \$1.30. Oltarzyk czyli zblór nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 70 c. Wyborek nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 50 c. Mały zloty oltarzyk dla pobożnych dzieci katolickich 45 c.

Kningos

pargabentos išz užmarės:

Maldų knjgos,

- Mažas aukso altorius, Miszių maldoz su abrozėliais (mazam formate) kristolinu apdaru 60 ct Szagrino " " " " 50 c. Aukso Altorius, arba Szaltinis dangleszku skarbu 2.00 iki 3.00. Garbe Dievij ant aukszytbės " " " " \$1.50. Balsas Bistandėlės 1.25c., 1.50c. ir 3.00c. Knjnga giesmių arba Kanticzkos " " " " 75c. 150 Psalmų Dowido karaliaus ant paveikelo kanticzkų 75c. Istoriszkos dvasiszkos italpos knjgos, Gyvenimas Vieszpaties Jezaus Kristaus, 75c. Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėl. 15c. Istorija seno istatymo " " " " 25c. Gyvenimas Marijos " " " " 20c. Menuo szwenziausios Marijos Panos 30c. Soplej Motynos Diewo " " " " 30c. Evangelijos supuikėla apdarais 1.00c. Gyvenimaj szwentuju, ant visų metų kożnos dlenos, pirma, antra, treczia ketvirta ir penkta dalis už kożną dalį po " " " " 65c. Gyvenimas szv. Benedikto Labro " " " " 10c. Stebukiai Dievo Szwenz. Sakramente 40c. Istoriszkos knjgos svietiszkos italpos. Oltitypos " " " " 25 c. Robinsono " " " " 25 c. Kantros Etenos " " " " 20 c. Lementorius su poteriais ir mistranturais 10 c. Istorija Lietuvos " " " " 30c. Istorija Svilyentų Valetijų Amerikos konstitucija " " " " \$1.00 Trumpa senovės Lietuvių Istorija 10c. Apilnkrasztis kun. Petravycziaus i Vilniaus džiaakonystės kuningas 1870 m. 5c. Už ką mes lenkams turime buti dėkingi arba nedėkingi, graži knjgutė kurioje apraszta visai mūsų prietikiakai su lenkais nū pat krikazto Lietuvos 5c.

- Žiponas bei žiponė " " " " 40c. Žirgas ir vaikas " " " " 30c. Vytantas didis Lietuvos kunigal(aztie 30c. Aple senovės Lietuvos pilis 10c. Kanklės lietuviszkos dainos keturiems balsams (su natomis) 30c. Amerika pirtyja (komedija) " " " " 10c. Aple kalbų pradžia " " " " 5c. Budai gydymo nekurių ligų " " " " 35c. Ką daryti, kad sveikti btume ir ligai gyventume 5c. Kas yra, o kas bus? svilgis ant szilų dienų ir i atelg 5c. krumplių Jonas, apysakėlė " " " " 5c. keletas žodžių apie nežmoniszkus maskolijų dar bus kražiuse ir apie sudyjimą kražiuse i Vilniuje " " " " 5c. keletas rasztų apie kražių atelitikimą 10c. Tamoszius besotis apysaka 5c. kalba dviejų žmonių kazimiero ir Antano apie katalikų bažnyczios pamatą 5c. Lietuvos kanklės (eilėmls rasz.) 10c. Pamokslai apie sudą Dievo, pakutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą szv. Panos Marijos 10c. Pamokslai ir Ganytojaus kalbos sodlecziams, knjga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlės Adventų iki pelenų dienai! (pamokslai kożnam nedėdieniui) \$1.25c. Trumpi pamokslimai ir rodos, pagal kurias turi eigtis kiekvienas žmogus 10c. Lietuvos gospadinė arba pamokinimas kaip su- vartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antas izleldimas pagerintas 15c. Final r jų gyvenima, vienedis ir pirmutinė szalna 10c. Pavargėlė ir kaip gyvena kynai, apysakos 10c. Andersono pasakos (su abroz) 15c. Gydyklos nū balmės myrio " " " " 20c. Misija ir ziedas " " " " 25c. Naujaisia sapnų knjgelė " " " " 50c. Zenybos palkij Miko " " " " 5c.

Knjgos poetiszkos.

- Senkaus Jurgis " " " " 15c. Vitolioranda, puikus poematas išz senovės lietuvių gyvenimo, 3 knjgos 1.25c. Dūnelaicziio pavasario linksmybės 10c. Konradas Valerodas " " " " 10c. Tėvyniszkos giesmės " " " " 5c. Jūkannos dainos " " " " 5c. Naujos dainos " " " " 10c. Birutės dainos " " " " 10c. Tėvynainių giesmės " " " " 40c. Petro Armino rasztai - eilės 10c. Pagrėnų gobtūvės - teatraliszka 16c. Ponas ir Mužikai, Drama penkiose permainose, paraszta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apykakos.

- Palangos Jūze, linksmi skaltymai " " " " 20c. Kas telybė tai nemelas puikios apysakėlės išz lietuvių gyvenimo 15c. Historije apie gražą Magelona, dukterį Karaliaus izz Neapolio ir apie Petrą kareivį 30c. Pajudikime vyrai žemę, puiki apysaka i paraszta patrijotiszkoje dvasėje.pagal vengriszką pono A. izz B. autoriaus knjgutės „Kas telybė tai ne melas 15c. Pasaka apė Szaltabuzius (jūvingas) 5. Žiemos vakaro adynėlė, vokiszkom raldėm 20c. Mužikėlis " " " " 15c. Valkų knjgelė " " " " 15c. Ant Nakvynės " " " " 5c. Kalmyņų pasaka 5c. Kaukazo belaisvis 5c. Kur melė, ten ir Dievas 5c. Kas kaltas 5c. Negirdėtas daigtas 5c. Pasakojimas apie valtą ir jo rasztinjką 5c. Senis Makrickas 5c. Vakaras Tilviko pirktelė 5c. Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaltymai. [ketvirta dalis „Szlaulėnieszko Senelio“] 15c.

Moksliszki rankvedžiai ir

kitokios knjgos

- Knjngadėl izzismokinimo vienesvėtinėse kalbėse 15c. Aple buvimą Dievo " " " " 5c. Griesczninkas priveretas metavotis " " " " 15c. Pamokslai apie trusą " " " " 5c. Talmudas ir mūsų žydai " " " " 10c. Szkala su kalba " " " " 20c. Priesauszris " " " " 20c. Kaip įyti pinigų ir turta " " " " 20c. Girtybė 5c. ir 10c. Genių dėdė, graži pasakutė kur izzrodytė, Aple žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą 75 c. kaip labai svietą slogina maskolijų valdžia 5c. Aple Dangų " " " " 5c. Final ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c. Lietuvos gospadinė 10c.

- Zodynas kun. M. Miesnio \$200. Naujas elementorius (1896 m.) apdarytas su puikiomis paveikėlais 15c. Trumpa peržvalga lietuvyztės darbų Amerikoje 20c., dėl perkupczijų po 10c. Kalendoriai ant 1889 ir 1890 m. po 10c. Lietuvyztės praėltė, dabartis ir ateitis 25 c. Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos 33

Ivairios dvasiszkos knjgos,

- Pamokslai ant didžiųjų metinių szwencijų ir di džiocios nedėlios, 50c. Tiesos Žodžėl, 35c. Filitosa arba keilas i maldingą gyvenimą 50c. Pokilis Szventųjų " " " " 15c. Izsguldimas metinių szwenczių labai naudinga knjgelė 10c. Mokslas Hymo kataliku " " " " 40c. Kas yra griekas? " " " " 15c. Nėkaltybė " " " " 20c. Vartai dangaus " " " " 15c. Pekia, arba amžinas pragaras 75c. Arielka yra nūdai; gu ilustracijomis 30c. Garsas apie baisybes Diewo sudo 25c. Raktas i dangų " " " " 15c. Didžioji nedėlia " " " " 5c. Kaip Szumeniją nuspakajiti " " " " 15c. Vadovas i dangų " " " " 40c. Prizigatavojimas ant emercsio " " " " 40c. Draugija dėl duszių " " " " 5c. Lietuviszkos mieziuos " " " " 10c. Kasdieninės Maldos 5c.

Notos dėl partapijono.

- Varpėlis [valcas] 30c. Dėdlenė [polka] 30c. Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

- Kražių škerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 80c. Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c. Vieoki Abrozėliai su maldėmls po 5centus

KNINGOS

EOCNOS SPAUSTUVĖS.

- Lietuvos istorija, nū seniausių gadynių iki Gediminai D. L. K., paraszta 1850 m. Simano Daukanto. Knjnga pirma, gaunama nū 1.50c. Kudas Senovės Lietuvių Kalėnų ir Zemalczių paraszta Simano Daukanto, gaunamas nū 1.00. Istorija Katalikų Bažnyczios, 1.00. Europos istorija su žiamiapiais " " " " 50 ct. Lietuviszkos DAINOS izz visur surinktos 200c. Pasakojimas Antano Tretiniako paraszė vyšk. Zemalczių Motiejus Valancziuskas, 28 ct. Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct. Dievatis, apysaka szios gadynės 1.00 ct. Apleka Dievo " " " " \$1.00. Aukso Verzis, labai puiki drama " " " " 20 ct. Du puikus apraszymaj apie nedorybą žydo ir plktą augynimą wajku \$1.00. Eglė, žalczių karalienė ir Izgriovimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramatai paraszti Aleksandro Gužuczio, 25c. Gyvenimas Genavietės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka izz senovės laikų 50 ct. Historije gražios Katrukos ir jos visoki atelitikimai 10c. Hjat orije izz lalko Francuskos " " " " 30c. Iex po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c. Istorija Septynių Mokintojų " " " " 50c. " " " " ir Lietuvio Sapnas 50c. Jurgis Mitoslawskis " " " " 80c. Juozapas Koniuszewskis, arba kankintinias Unijotų po valdžia maskolitas 50c. Kabalais taipnantis svyje visokius uamainimus ir ant jų reikalavėjantį atskymą 10c. Komitetas dėl darbininkų " " " " 10c. Namelis pusestipio " " " " 75c. Nedorybes - Hymo Olesoru, historije izz izsko ponawojimo Nerono 60 ct. Puikus apraszymaj tikru atelitikimu izz " " " " 40 ct. " " " " czeši wajnos 1863 metu 40 ct. Prawdnikas angelekos kalbos neabdar. \$1.00. " " " " abdarytas \$1.25. Puikus apraszymas apie Lietuvą " " " " \$1.00. Rinalda Rinaldnas " " " " \$1.50 ct. Senoves apraszymas apie Dukterį " " " " 50 ct. " " " " Filypo Karejwio 50 ct. Sumaszymas arba bajme tury dydeles akis Gykra tejsybe izz Suwalku gubernijos 15 ct. Szwieca Diewo " " " " 65 ct. Titkus Perą Karalius, " " " " 25 ct. Užsystanawik ant to geraj " " " " 50 ct. Witas ir Korynna historije izz izsko persekioji Bažnyczios N. per Deoklecziana 96